VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 78 — Vol. XLI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, heinäk. 5 p. — Saturday, July 5, 1958

Kuivuus suurena uhkana Canadan aavikoilla; toiveet vähäiset

Sen johdosta liittovaltion viranomaiset odottavat joutuvansa maksamaan yli $40 milj. korvausta

Ottawa. — Liittohallituksen odotetaan tänä vuonna maksavan Canadan preeriamaakuntien farmareille yli $40,000,000 katokorvausta kun etelä-Saskatchewanin ja länsi-Manitoban kuivuusalueilla käyvät yhä vähäisemmiksi toiveet riittävän kosteuden saapumisesta kyllin ajoissa.

Kauppaministeri Churchill kuvasi kuivuutta todellisena onnettomuutena. Torstaina hän sanoi parlamentinalahuoneelle, että jo nyt on useilla alueilla kärsitty vakavia sadon menetyksiä.

Suurin vaikeus on karjanrehun puute. Liittovaltion tilastotoimisto ilmoittaa tiedoituksessaan, että Saskatchewanin ja Manitoban farmarien toiveet kunnollisesta heinäsadosta ovat varsin vähäiset. Nyt jo on useilla alueilla puute heinästä.

Useilla preeriafarmeilla on ryhdytty pitämään karjanrehuvarastoja strateegisina reserveinä. Vaikka joillakin farmareilla on jossain määrin karjanrehua, niin toisilla ei ole ollenkaan. Vehnälautakunta ei halua ryhtyä mihinkään uhkarohkeaan toimenpiteeseen. Churchill ilmoitti, että se on valmis säilyttämään varastoissaan niin paljon vehnää, kauraa ja ohraa kuin viranomaiset katsovat olevan tarpeellista.

Kautta preeriamaakuntien on elevaattoreissa noin 500,000,000 bushelia kauraa ja ohraa. Lautakunta on lupautunut tehdä suuria toimituksia, mutta jos joku maakunta tai kunta haluaa, että näitä edelleen säilytettäisiin varastoissa, niin lautakunta on valmis harkitsemaan pyyntöä, mutta vain sillä edellytyksellä, että ko. maakunta tai kunta maksaa varastoimiskustannukset, sanoi mr. Churchill.

Samanaikaisesti liittohallituksen viranomaiset ovat ryhtyneet tekemään ennakkoarviointia siitä mitä kuivuus tulisi liittovaltiolle maksamaan. Viime vuonna tätä katoavustusta maksettiin preeriamaakuntien farmareille $17,750,000, joka on noin puoli siitä $33,000,000:sta, joka maksettiin heille v. 1954, jolloin ruoste teki suurta tuhoa.

Avustusta koskevassa laissa suunnitellaan sellaisia muutoksia, jotka sallisivat tämän avun myöntämisen eristetyillä alueilla. Muutosta ei kuitenkaan odoteta siinä, että tätä avustusta maksetaan $2—4 eekkeriltä puolelta viljellyltä alueelta. Siitä huolimatta viranomaiset uskovat, että ellei pian saada sadetta, niin tätä avustusta on maksettava mahdollisesti yli $40 miljoonaa, vieläpä niinkin paljon kuin $50 miljoonaa.

Albertaa lukuunottamatta tilanne yleensä näyttää synkältä. Jokatapauksessa sato ei tule olemaan suurempi kuin viime vuoden keskimääräistä pienempi 370 miljoonan bushelin sato.

N-liiton soutajat voittoisia Henleyn soutukilpailuissa

Henley, Engl. — Torstaina jatkettaessa täällä vuotuisia Henleyn kuninkaallisia soutukilpailuja, saavuttivat Leningradin Trud -klubin soutajat neljä voittoa.

Kahdeksikkojen kilpailussa leningradilaiset voittivat Washingtonin yliopiston "husky"-joukkueen, joka vielä tällä soutukaudella ei ole kärsinyt yhtään tappiota, puolella toista veneenmitalla. Leningradin joukkueen aika oli 6.49, mikä on paras mitä Henleyn kilpailuissa on saavutettu mailin matkalla. Soutu suoritettiin ankarassa ukkossateessa. Välierissä kohtaa Trud-joukkue Lontoon soutuklubin joukkueen.

Perämiehettömien ykkösten sarjassa neuvostoliittolainen olympiavoittaja Vasiljev Ivanov voitti Britannian T. S. Allenin vakuuttavasti.

Kakkosten kilpailussa neuvostoliittolaiset I. Buldakov ja V. Ivanov saavuttivat helpon voiton australialaisesta parista S. Rollista ja K. Webbistä.

Neljännen voiton saavuttivat neuvostoliittolaiset nelosten kilpailussa, missä leningradilaiset voittivat Cambridgen yliopiston joukkueen 3½ veneen mitalla.

Australian Stuart MacKenzie voitti ykkösten alkuerissä Britannian R. Carverin.

Arvelee työttömyyden lisääntyvän Canadassa

Entinen terveysministeri Martin sanoi alahuoneen istunnossa, että ensi maaliskuussa voi maassamme olla noin 604,000 työtöntä

Ottawa. — Syyttäen Diefenbakerin toryhallitusta tunnettujen tosiasiain salaamisesta työttömyystilanteen tiimoilta, liberaalipuolueen Paul Martin (entinen terveysministeri) sanoi torstaina alahuoneen istunnossa, että käytettävissä olevien tilastotietojen perusteella Canadassa on ensi maaliskuussa 604,000 työtöntä.

Viime talvena oli työttömien luku korkeimmillaan ollessaan virallisen laskelman mukaan 590,000.

Mr. Martin syytti samalla, että valtionvarainministeri Fleming on jättänyt huomioonottamatta asiantuntija-neuvonantajainsa esitykset ja niinmuodoin vuoden 1958—59 budjetti edustaa vaarallista uhkapeliä.

Valtionvarainministeri ei ole huomioinut tosiasioita ja niinmuodoin hän ei ole tehnyt realista arviota nykytilanteesta, sanoi mr. Martin. Mr. Fleming on kokonaan jättänyt huomioimatta nykyisen lamatilan, eikä ole antanut kansakunnalle mitään tietoja ulkomaankaupan nykyisestä kehityssuunnasta jne.

Samalla kertaa mr. Martin esitti käsityskannan, että valtionvarain ministerin arvioiman 648 miljoonan dollarin budjettitappion asemasta todellinen budjettitappio voi nousta tuhanteen miljoonaan dollariin.

Autokaupungin, Windsorin edustajana mr. Martin arvosteli luonnollisesti toryhallitusta siitä kun autojen tavaraveroa ei ole poistettu. Viime joulukuussa autojen 10 prosentin tavaravero alennettiin 7½ prosenttiin.

Kuvassamme nähdään Moskovan autotehtaassa valmistettu "Tchaika"-merkkinen auto. Sen kupera tuulilasi, kaareva puskuri ja valkoreunaiset renkaat tekevät sen Canadassa valmistettujen autojen kaltaiseksi.

De Gaulle vaatii Algerian ja Ranskan yhdistämistä

Algier. — Ranskan pääministeri de Gaulle on jälleen tarjonnut algerialaisille mahdollisuutta tulla Ranskan kansalaisiksi. Toisin sanoen, hän edelleen kieltää heiltä täydellisen itsenäisyyden ja vaatii Algerian jättämistä osaksi Ranskasta. Algerian äärimmäisten oikeistolaisten turvallisuusvaliokunnan ilmoitetaan valmistautuvan ratkaisevaan yhteenottoon Algerian säilyttämiseksi Ranskan siirtomaana.

Kenraali de Gaulle ja hänen seurueensa kulkivat Algerian ja Marokon rajalla olevilla sotilastukikohdilla 14 helikopterilla tällä viikolla tarkastamassa näitä sotilastukikohtia ja tunnustelemassa poliittista mielialaa. Hän saapui tänne viime tiistaina.

Kaikkialla missä hän kävi de Gaulle kehoitti muhamettilaisia liittymään Ranskaan ja lupasi heille tasavertaiset oikeudet ranskalaisten kanssa.

Täällä oikeistolaisten turvallisuusvaliokunta, joka teki mahdolliseksi de Gaullen valtaannousun, on pitänyt useita kokouksia, joiden tuloksena odotetaan de Gaullelle osoitettua päätöslauselmaa. Päätöslauselmassa uskotaan vaadittavan de Gaullelta tarkkaa selostusta hänen aikomuksistaan Algeriaan nähden.

Oikeistolaiset pelkäävät, että de Gaulle antaisi Algerian kansalle sellaisia myönnytyksiä, jotka heidän mielestään olisi liian suosiollisia kansalle, joka vaatii vapautta siirtomaavallasta.

N-liitossa tänä vuonna 290,000 erikoistuntijaa entisten lisäksi

Lontoo. — Yli 290,000 uutta erikoistuntijaa pääsi Neuvostoliiton korkeimmista oppilaitoksista, ilmoitti uutistoimisto Tass torstaina. Näiden joukossa on 110,000 opettajaa, 94,000 insinööriä, 31,000 agronomia ja 23,000 lääkäriä. Kaikille heille on varattu työtä, lisäsi Tass.

30 maata mukaan EM-kilpailuihin elokuun 19–24

Tukholma. — Lopulliset ilmoittautumiskaavakkeet yleisurheilun Euroopanmestaruuskilpailuihin elokuun 19—24 päivinä postitettiin kesäkuun 26 päivänä Tukholman Stadionilla sijaitsevassa kilpailukansliasta 30 eri maan liitoille.

Ainoastaan Albania ja Lichtenstein näyttävät jäävän pois kilpailuista. Länsi- ja Itä-Saksa lähettävät IAAF:n määräysten mukaan yhteisen joukkueen, joka kilpailuissa käyttää nimeä Saksan joukkue.

Jokaisella maalla on oikeus ilmoittaa 2 osanottajaa ja yhden varamiehen (naisten lajeissa 3 + 1) henkilökohtaisiin lajeihin ja 8 juoksijaa jokaiseen viestijuoksuun.

EM-kilpailuissa kilpaillaan yhteensä 24 miesten ja 12 naisten lajissa, siis yhteensä 36 lajia, joista yksi, naisten 400 metrin juoksu on ensi kertaa EM-kisojen ohjelmassa.

USAsta $872,000,000 vähemmän lahja-apua tänä vuonna

Washington. — Vaikka presidentti Eisenhower oli varoittanutkin, että sellainen toimenpide voi johdattaa avun tarpeessa olevat maat sosialistiselle maailmalle suosiolliseen leiriin, niin Yhdysvaltain edustajakamari vähensi ulkomaille annettavaa apua $872 miljoonalla.

Raha-asiainvaliokunta oli aikaisemmin ehdottanut näiden menojen vähentämistä. Edustajakamarissa hyväksyttiin 253 äänellä 126 vastaan, että Yhdysvallat käyttää tähän tarkoitukseen $3,078,092,500 viime tiistaina alkaneena tilivuonna.

Eisenhower oli pyytänyt, että tarkoitukseen olisi käytetty $3,950,092,500. Nyt määrätty summa on $357,717,500 vähemmän kuin käytettiin viime vuonna ulkomaiden avustamiseen.

Joitakin tunteja ennenkuin edustajakamari teki päätöksensä Eisenhower teki kolmannen vetoomuksensa pyytäen, että edustajakamari ei seuraisi raha-asiain valiokunnan ehdotuksia. Aikaisemmat vetoomuksensa hän teki viime viikon perjantaina ja viime tiistaina.

Edustajakamari ei kuitenkaan hyväksynyt presidentin pyyntöä vaikka tämä yritti selostaa, että tähän tarkoitukseen käytettävien varojen vähentäminen saattaisi Yhdysvaltain turvallisuuden vaaranalaiseksi.

NL ehdottaa toimenpiteitä yllätyshyökkäyksen esteeksi

Hrushtshev suosittelee asiantuntijain määräaikaista neuvottelua ja sellaista sopimusta, mikä tunnustaa a.o. maiden tasa-arvoisuuden

Moskova. — Torstaina julkaistiin täällä odottamatta Neuvostoliiton ehdotus, että järjestettäisiin Idän ja Lännen asiaintuntijain kokous harkitsemaan keinoja miten voidaan estää yllätyshyökkäyksen järjestäminen.

Tämä ehdotus tehdään siinä henkilökohtaisessa sanomassa, jonka pääministeri Hrushtshev lähetti keskiviikkoiltana presidentti Eisenhowerille.

Hrushtshev ehdottaa, että Yhdysvaltain, Neuvostoliiton ja ehkä muidenkin maiden siviili- ja sotilasasiantuntijat kokoontuisivat keskustelemaan asiasta siinä mielessä, jotta ne voisivat esittää määräajan kuluessa ehdotuksensa korkeimman tason konferenssin hyväksyttäväksi.

Hrushtshev sanoo, että nämä tekniliset keskustelut asiasta pitäisi aloittaa mahdollisimman pikaisesti. Keskustelun lähtökohdaksi eli perustaksi suositellaan Neuvostoliiton aikaisemmin ehdottamaa suunnitelmaa, jonka perusteella järjestettäisiin ilmatarkkailu vissillä alueella Euroopassa, sekä Neuvostoliiton Kauko-Idässä ja vastaavilla paikoilla Pohjois-Amerikassa.

Hrushtshev sanoo henkilökohtaisessa sanomassaan: "Sopimus yllätyshyökkäyksen välttämiseksi on nyt tarpeellinen kun huomioidaan nykyinen kansainvälinen jännitystila ja kiihtyvä varustelukilpailu suurvaltain kesken, erikoisesti joukkotuhoaseiden kohdalta.

"Tämä ongelma on tullut erittäin akuuttiseksi sen vaarallisen menettelytavan johdosta, kun ydinaseilla varustetut Yhdysvaltain ilmavoimien lentokoneet lentelevät useiden maiden alueiden yli Länsi Euroopassa ja arktiikassa Neuvostoliiton rajaseutuja kohti."

Hrushtshev palauttaa presidentti Eisenhowerin mieleen sen tosiasian, että Neuvostoliitto on aikaisemmin ehdottanut 500 mailin levyistä ilmatarkkailualuetta ns. rautaesiripun alueella Euroopassa ja toista ilmatarkkailualuetta, mihin lukeutuisi Neuvostoliiton Kauko-Idän alueet ja vastaavat alueet Canadassa Pohjois-Amerikan luoteisosassa. Hän sanoo, että juuri tämä suunnitelma tulisi olla asiantuntijain kokouksen perustana.

Hrushtshev ilmaisee sanomassaan tyytväisyytensä siitä, kun Yhdysvaltain hallitus on suostunut siihen, että ryhdytään keskustelemaan toimenpiteistä yllätyshyökkäysten estämiseksi. Hän ilmaisee vakaumuksensa, että tällainen sopimus on mahdollinen, jos kumpikin puoli "pidättyy kaikista sellaisista toimenpiteistä, mitkä saattavat johtaa kansainvälisen jännitystilanteen kärjistymiseen ja sodan vaaran lisääntymiseen".

Puhuessaan ehdotuksensa käytännöllisistä puolista mr. Hrushtshev sanoo: "Kaikkiin osapuoliin on suhtauduttava oikeudenmukaisesti. Mitään maata ei saa panna alistettuun asemaan, mikäli on puhe takeista sen omasta turvallisuudesta".

Länsimaiden diplomaattien — myös valtiosihteeri Dullesin — kerrotaan omaksuneen tämän ehdotuksen johdosta asenteen, että joistakin kielteisistä puolista huolimatta Hrushtshevin ehdotus on vakavamielinen toimenpide tämän ongelman ratkaisemiseksi. Lontoosta ilmoitettiin torstaina, että Britannian hallitus on taipuvainen hyväksymään Hrushtshevin ehdotuksen Idän ja Lännen asiantuntijakonferenssin järjestämiseksi yllätyshyökkäyksien ehkäisyä varten. Britannian hallitus ei ole kuitenkaan antanut vielä virallista lausuntoa tästä uudesta ehdotuksesta aseistariisumisen alkuunpanon hyväksi.

Etelä Ontariossa vallitsi viikolla oikea rajuilma

Lontoon, Hamiltonin ja Windsorin alueilla kaatunut puita, sähköjohdot katkeilleet, runsaasti sadetta

Toronto. — Useilla alueilla etelä-Ontariossa vallitsi myöhään keskiviikkoiltana rajuilma, tehden tuhoa rakennuksille, kaataen puita ja tulvittaen katuja.

Canadan lentovoimien sääasemalta Lontoosta ilmoitettiin, että tuulen nopeus nousi ajoittain 95 mailiin tunnissa ja vähemmässä kuin puolen tunnin kuluessa satoi 1.8 tuumaa vettä.

Port Almasta Erien järven rannalla lähellä Chathamia ilmoitetaan, että pyörremyrsky oli hajoittanut yhden navetan ja kaatanut puita.

Hamiltonin ja Lontoon alueella oltiin ilman sähkövoimaa useita tunteja kun rajuilma kaatoi puita ja sähköjohtolinjoja.

Lontoon alueelta ilmoitetaan suurista vahingoista viljelyksille myrskyn tuhotessa eekkerittäin kauraviljelyksiä. Pahasti kastuneet heinät merkitsivät myös vahinkoa farmareille.

Lontoossa luhistui likaviemärikaivaus ja raskasta koneistoa kaatui aukkoon rikkoen kaasujohdon. Eräs taxiauto hypähti ilmaan kun salama iski sen takapuskuriin. Ajuri ei kuitenkaan loukkaantunut.

Harold Goddard St. Catharinesista joutui sairaalaan kun salama iski lähelle häntä hänen juuri avatessa sateenvarjoaan St. Catharinesin golffikentällä.

Säätiedoitusasemalta Maltonissa tiedoitettiin, että pohjoisesta päin tullut kylmä ilma aiheutti sateen mennessään etelä-Ontarion yli.

Tämä kylmä ilma pysähtyi Windsorin alueelle ja seurauksena oli rankkasateet.

Samanaikaisesti Englannissa maan etelä- ja keskiosissa oli pahimpia tulvia mitä siellä on nähty 75 vuoteen. Noin 53 englantilaista ja walesilaista kuntaa joutui kärsimään veden tunkeutuessa taloihin.

USA antaa Britannialle atomivedenalaisen koneet

Myös on sovittu atomitietojen vaihdosta; sopimus allekirjoitettiin viime torstaina

Washington. — Yhdysvaltain taholta luvattiin torstaina, että se auttaa Britanniaa atomivoimaisten vedenalaisten rakentamisessa. Kysymys atomitietojen vaihtamisesta näiden maiden välillä on ollut vireillä jo joitakin aikoja.

Samalla kertaa valtiosihteeri Dulles ilmoitti, että Yhdysvallat auttaa myös Ranskaa saamaan atomivoimaisia vedenalaisia, joilla pääministeri de Gaulle haluaa nykyaikaistuttaa Ranskan laivastoa.

Dulles keskusteli presidentti Eisenhowerin kanssa yli kahden tunnin ajan Ranskan tilanteesta ennenkuin hän lähti lentoteitse Pariisiin neuvottelemaan kenraali de Gaullen kanssa.

Hän ilmeisestikin haluaa neuvotella siitä, että onko de Gaulle edelleen päättäväinen atomipommien valmistamisesta Ranskassa, kuten diplomaattipiireissä on vihjailtu.

Ranskan odotetaan vastustavan atomiasekokeilujen kieltoa, varmoine tarkastustakeineenkin, siksi kunnes de Gaulle on tehnyt päätöksensä tässä asiassa.

Britannian ja Yhdysvaltain välillä Dullesin allekirjoittamassa sopimuksessa annetaan Britannialle etutila atomitietojen saantiin.

Laki, jonka perusteella Yhdysvaltain hallitus voi antaa näitä tietoja Britannialle, allekirjoitettiin Eisenhowerin toimesta myös torstaina. Lain mukaan voidaan antaa atomitietoja vain niille Yhdysvalloille ystävällisille maille, jotka ovat jo räjäyttäneet atomipommin.

Jos Ranska aikoo saada haltuunsa näitä yhdysvaltalaisia tietoja, niin sen on myös joudutettava atomiasetutkimuksiaan ja samoin todistaa omaavansa joitakin atomitietoja räjäyttämällä itse valmistamansa atomipommin.

Eisenhower ilmoitti kongressille, että sopimuksen mukaan Yhdysvallat antaa Britannialle täydellisen atomivoimakoneiston vedenalaista varten ja niin paljon atomivoimapolttoainetta, että se riittää 10 vuodeksi.

Eisenhower lähetti myös kirjeen puolustussihteeri Neil McElroylle. Sihteeri sanoi, että Britannia haluaa rakentaa atomivoimaisten vedenalaisten laivaston mahdollisimman pikaisesti häiritsemättä kuitenkaan Yhdysvaltain suunnitelmia varustaa oma laivastonsa näillä uusilla vedenalaisilla.

Kongressille myönnettiin 30 päivää aikaa valittaa, jos se niin haluaa, tämän sopimuksen allekirjoittamisen johdosta. Lain mukaan allekirjoitettu sopimus astuu voimaan mainitun ajan kuluttua ellei edustajahuoneen ja senaatin enemmistö siihen mennessä tee valitusta.

Asuntojen rakentamista pyydetty helpottamaan

Ottawa. — National House Builders Associationin presidentti Maurice Joubert kehoitti torstaina senaatin finanssikomitean kokouksessa helpoittamaan asuntotalojen rakentamista yhtä sujuvaksi kuin mikä on käytettyjen autojen markkinat. Järjestö edustaa 34 rakennusyhdistystä.

Hän ehdotti asuntorakennuslakiin sellaista muutosta, että sen nojalla voitaisiin ostaa käytettyjä asuntoja. Nykyisen lain mukaan voidaan vain rahoittaa uusien asuntorakennusten rakentamista.

Mr. Joubert sanoi, että vähätuloiset canadalaiset eivät voi ostaa uusia taloja.

"Jos käytettyjen asuntalojen osto tehtäisiin mahdolliseksi National Housing-lain perusteella, niin monet ihmiset, jotka nykyään eivät voi maksaa huomattavaa käteissummaa, voisivat ostaa vanhemman asunnon nyt", sanoi hän. M. Joubert oli sitä mielipidettä, että nämä ihmiset voisivat myöhemmin rakennuttaa uusia asuntorakennuksia.

Canada luopunut 12 mailin aluevesivaatimuksesta

Ottawa. — Canada ei tällä kertaa ryhdy yksipuolisesti vaatimaan yksinoikeutta kalastaa 12 mailin sisällä rannikoiltaan, ilmoitti ulkoministeri Smith torstaina.

Hän sanoi toivovansa, että Britannia ja Islanti sopisivat erimielisyytensä, jotka johtuvat siitä, että Islanti on ilmoittanut panevansa täytäntöön syyskuun 1 päivänä päätöksen säilyttää itselleen kalastusoikeudet 12 mailiin asti rannikoltaan.

Canada, Islanti ja sosialistiset maat vaativat hiljattain Genevessä pidetyssä merikonferenssissa näiden rajojen ulottamista 12 mailiin. Britannia, Yhdysvallat ja muut maat vastustivat sitä. Konferenssissa ei päästy mihinkään päätökseen.

VIIME TIEDOT

Algier. — Algerian äärimmäisten oikeistolaisten turvallisuusvaliokunnan edustajat saivat palata takaisin portilta tapaamatta kenraali de Gaullea, jolle he halusivat esittää päätöslauselmansa. Kenraali Massu oli tullut portille ja ilmoittanut edustajille, että de Gaullella oli "liian kiire".

Ottawa. — Oikeusministeri Fulton ilmoitti parlamentin alahuoneessa torstaina, että hän aikoo tehdä ehdotuksen laiksi, jonka nojalla voitaisiin lisätä tuomareita Ontariossa ja New Brunswickissa. Kaikkiaan nimitettäisiin 9 uutta tuomaria.

Havana. — Täällä ilmoitetaan 45:n kapinallisten käsissä olevan pohjoisamerikkalaisen vapauttamisyritysten olleen tuloksettomia. Kapinajohtaja Fidel Castron sanotaan olevan haluton vapauttamaan heitä.

Ottawa. — Keskinkertainen sotaveteraani-uudisasukas kaipaa enemmän apua saadakseen farminsa taloudellisesti vakaalle pohjalle, sanottiin parlamentaariselle valiokunnalle torstaina. Veterans Land Actin johtaja T. G. Rutherford antoi veteraaniasioiden valiokunnalle alustavan raporttinsa, jossa todettiin uudisasukkaiksi ryhtyneiden entisten sotilaiden olevan vaikeassa asemassa.

Baptisti sanoo kristinuskoon kääntyviä olevan vähemmän

Toronto. — Tri Theodore F. Adams, Richmondista, Va., sanoi torstai-iltana Baptistinuorten viidennen maailmankonferenssin päättäjäisistunnossa, että anti-kristityt liikkeet saavat enemmän kääntymyksen tekeviä kuin kristinusko. Mr. Adams on Baptist World Alliancen presidentti.

"Me emme edusta maailmassa ainoata lähetysvoimaa nykyaikana. Meidän edessämme on heräävä buddhalaisuus, joka saa tuhansia kääntyneitä erikoisesti Intiassa ja Burmassa; herännyt muhamettilaisuus yrittää käännyttää maailmaa puoleensa; Afrikan moslemit ovat saaneet kolme kertaa enemmän kääntyneitä kuin kristityt."

"Kristinusko tulee kasvot kasvoihin vastatusten monessa maassa uuden kansallismielisyyden kanssa mikä liittyy usein uskonasioihin ja tekee toisinaan meille vaikeaksi tavallisen lähetystyön jatkamisen.

Hän sanoi, että baptistien täytyy muodostaa syntyperäisesti kansallisia baptistiryhmiä, jotka saarnaavat kansoilleen niiden omilla kielillä.

Tri Adams syytti, että roomalaiskatolinen kirkko "kieltää uskonvapauden" baptisteilta ja heidän lähetystyöntekijöiltään maissa, missä katolisella kirkolla on yliote.

Hän esitti todistukseksi tapauksen Espanjasta, missä protestanttinen kirkko on ollut suljettuna kolme vuotta katolisen kirkon painostuksen ansiosta.

"Tämä on se katolinen kirkko, joka vähemmistönä ollessaan vaatii täydellistä uskonvapautta, mutta enemmistöasemaan päästyään kieltää uskonvapauden meiltä" sanoi tri Adams.

Kuusipäivää kestäneen konferenssin jälkeen tri Adams esitti lopettajaisrukouksessaan noin 8,000:lle rekisteröidylle edustajalle, että kaikki kristukselle lupautuneet nousisivat ylös. Noin 2,000 nuorta edustajaa nousi hitaasti seisomaan. "Minä tiedän, että osa teistä on tullut tähän konferenssiin vain kyydin saadaksenne" sanoi tri Adams. Te ette ole täysin hyväksyneet Kristusta. Alkää viivytelkö, hyväksykää hänet nyt."

Lopuksi hän kehoitti baptisteja menemään "maailmalle ja saarnaamaan Jumalan sanaa kaikille luoduille."

Nuoret miehet syyllisiä erilaisiin rikoksiin

Toronto. — Naimattomat miehet 21—30 ikävuosien välillä ovat syyllistyneet enemmän rikoksiin Ontariossa viime vuonna kuin mikään muu ikäryhmä.

Tämä ikäryhmä osallistui varkauksiin, murtoihin, sopimattomiin käytöksiin, ryöstöihin ja raiskauksiin kolme kertaa enemmän kuin mikään muu ikäryhmä.

Maakunnan poliisien raporteissa osoitetaan, että 16—20 vuoden ikäryhmä suoritti rikoksia melkein yhtä paljon.

Alle 16-vuotiaitten ryhmä teki rikoksia vain vajaa 5 prosenttia rikosten määrästä.

Suuri jäävuori ajelehtimassa

Lontoo. — Noin viisi neliömailia käsittävä jäävuori on aiheuttanut suurta päänvaivaa Atlantin purjehtijoille, tiedoitettiin täällä torstaina.

Eräästä matkustajalentokoneesta oli nähty jäävuori 600—700 mailia länteen Irlannin pohjoisniemestä. Britannian amiraliteetti on sen johdosta varoittanut kaikkia tällä alueella purjehtivia laivoja.

SAKn ja Neuvostoliiton ammattijärjestön välillä allekirjoitettu yhteistoimintasopimus

Helsinki. — SAKn ja Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston välillä allekirjoitettiin tällä viikolla molempien järjestöjen yhteistoimintaa koskeva sopimus, jonka tarkoituksena on lujittaa näiden maiden ammattijärjestöjen välistä ystävyyttä ja yhteistoimintaa, edistää Suomen ja Neuvostoliiton rauhanomaisia ja ystävällisiä suhteita sekä pyrkiä kansainvälisen jännityksen lieventämiseen. Molemmat ammattijärjestöt ovat muodostaneet pysyvän neuvottelukunnan.

SAKn puheenjohtaja Eero Antikainen totesi tiedotustilaisuudessa, että Suomen ja Neuvostoliiton ammattiyhdistysliikkeen välillä on vallinnut läheinen ja toverillinen yhteistyö. Nyt käydyt neuvottelut ovat sujuneet yksimielisyyden vallitessa. Neuvostoliiton edustajien puolesta käyttämässään puheenvuorossa puheenjohtaja Grishin vahvisti Antikaisen lausunnon ja vakuutti oman järjestönsä tekevän kaikkensa sopimuksen toteuttamiseksi.

Sopimuksen yksityiskohdista keskusteltaessa kuultiin mm., että SAK ja sen jäsenliitot tulevat lähettämään tämän vuoden aikana noin 15 ammattiyhdistysvaltuuskuntaa Neuvostoliittoon, josta vastavuoroisesti saapuu lähes yhtä lukuisasti valtuuskuntia suomalaisten vieraiksi. Myös luennoitsija-, urheilija-, harrastelija- ja taiteilijaryhmien vaihtoa tullaan sopimuksen puitteissa lisäämään ja lähiajan ohjelmasta on jo yksityiskohtaisesti järjestöjen välillä sovittu.

Neuvostoliittolainen ammattiyhdistysvaltuuskunta, joka vierailunsa aikana on tutustunut myös Helsinkiin ja lähiympäristöön, lähtee tiistaina kotimatkalle.

SAKn ja Neuvostoliiton ammattiliittojen keskusneuvoston edustajien yhteisessä tiedonannossa sanotaan mm.:

Saadakseen aikaan suunnitelmallisuutta ja keskitystä järjestöjen välisessä kanssakäymisessä Neuvostoliiton Ammattilittojen Keskusneuvosto ja Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliiton työvaliokunta ovat päättäneet asettaa keskusliittojen välille neuvottelukunnan.

Neuvottelukunnan ensimmäinen istunto pidettiin Helsingissä kesäkuun 27—30 päivinä 1958, Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliiton edustajina komitean työhön osallistuivat SAKn puheenjohtaja Eero Antikainen, toinen puheenjohtaja Vihtori Rantanen, SAKn työvaliokunnan jäsen ja Suomen Metallityöväen Liiton puheenjohtaja Waldemar Liljeström, SAKn työvaliokunnan jäsen ja Suomen Rakennustyöläisten Liiton puheenjohtaja Aarne Saarinen sekä Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston edustajina VZSPSn puheenjohtaja G. Grishin, VZSPSn varapuheenjohtaja L. Solovjev, VZSPSn jäsen ja Rakennus- ja rakennusainetyöläisten Liiton puheenjohtaja M. Borisov, VZSPSn jäsen ja sen kansainvälisen osaston johtaja P. Pimenov.

Neuvottelukunnan istunnossa käsiteltiin Suomen ja Neuvostoliiton ammattijärjestöjen ystävällisten suhteiden edelleen kehittämistä ja ammattijärjestöjen toiminnan tehostamista sodan vaaraa vastaan.

Edustajat ovat yksimielisesti päättäneet kehittää valtuuskuntien vaih-

(Jatkuu 4:llä sivulla)

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75		
		3 kk. 2.25		
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30		
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75		

Vajaa kuukausi suurjuhlaan

Nyt on enää vajaa kuukausi Canadan suomalaisten vuotuiseen suurjuhlaan — CSJ:n ja SCAUL:n toiseen yhteiseen Liitto-, laulu- ja soittojuhlaan, mikä pidetään tänä vuonna Port Arthurissa — sikäläisten maanmiestemme suuressa kulttuurikeskuksessa.

Juhlien suurin ja raskain valmistelutyö tehdään luonnollisesti paikan päällä, Port Arthurissa ja lähiympäristössä, mutta olemme vakuuttuneita siitä, että tarmokkuudestaan ja yritteliäisyydestään tunnetut sikäläiset kansalaisemme tulevat selviytymään tästäkin suururakasta liehuvin lipuin. Port Arthurin ja ympäristön suomalaiset kulttuuritoiminnan ystävät ovat jo tehneet paljon työtä tämän suurjuhlan onnistumisen ja sinne saapuvan suuren juhlayleisön palvelemisen hyväksi. Se on takeena siitä, että tähän suurjuhlaan osallistuvat ohjelman esittäjät ja juhlavieraat tulevat olemaan tyytyväisiä juhlan järjestelyyn ja myös n.s. yleiseen palveluun.

Mutta tällaisen suurjuhlan valmistelu ei suinkaan rajoitu yksinomaan, eikä lähestulkoonkaan siihen mitä Järvienpään kansalaisemme tekevät. Päinvastoin on asia, sillä sadat kuorolaiset, urheilijat, voimistelijat ja muut ohjelman esittäjät ovat asiallisesti puhuen valmistelleet koko talven tätä juhlaa joko harjoittelemalla urheilukuntoaan tai valmistelemalla lauluja ja muita ohjelmanumeroita esityskuntoon.

Paikallisista uutistiedoista olemme myös saaneet nähdä, että esimerkiksi Torontossa pidetään "pieni" liitto- ja laulujuhla ja sudburylaiset järjestävät samanlaisen tilaisuuden parin viikon kuluttua, ja nämä edustavat vain kahta tilaisuutta monista. Sen lisäksi on talven aikana kerätty varoja juhlaan osallistumista varten yhteisesti, ja yksityisesti on järjestetty lomia ja myös varoja, jotta voidaan mennä tähän arvotilaisuuteen, missä hyvän ja monipuolisen ohjelman lisäksi on ensiluokkainen tilaisuus verestää vanhoja tuttavuuksia ja solmia uusia ystävyyssuhteita maanmiestemme keskuudessa, jotka asuvat monesti satojen, jopa tuhansienkin mailien päässä toisistaan.

Kaikki nämä juhlavalmistelut ovat tietenkin tämän viimeisen kuukauden aikana kovassa käynnissä, sillä yhteisesti omaksuttuna tavoitteena on, että tästä juhlasta tulee entistä suurempi, entistä antoisampi ja entistä enemmän kansalaisiamme yhteishyvää ja yhteisymmärrystä edistävä suurtilaisuus. Me luonnollisesti toivomme kaikkea hyvää tulevalle suurjuhlalle ja sille työlle, mitä nyt tehdään sen onnistumisen hyväksi.

Neuvostoliitto turistimaana

Neuvostoliitto on myös huomattu ja nopeasti kasvava "turistimaa", kuten meidänkin maamme, Canada. Mutta toisin kuin oman maamme suhteen, Neuvostoliiton kohdistuva turistimatkailu on siellä vähemmän tunnettu.

Lehtemme toimittaja W. Eklund, joka vieraili vastikään turistina Neuvostoliitossa, on voinut henkilökohtaisesti todeta, että turistien tapaaminen ei ole Neuvostoliitossa lainkaan harvinainen tapaus. Meitä kiinnostaa kuitenkin tämä asia laajemmalta pohjalta mihin ylettyy yhden miehen henkilökohtainen kokemus. Tässä yhteydessä kiintyy huomio ensimmäkin siihen, että N-liiton turistimatkailu linja- ja henkilöautoilla Suomen kautta aukesi viime tiistaina, eli Canadan päivänä. Heti kun Suomessa tuli tunnetuksi, että tämä maanteitse kulkeva turistimatkailu avautuu Suomenkin, kuten aikaisemmin Puolan kautta, asia sai suuren huomion osakseen. Kaikki lehdet julkaisivat silloin lausuntoja ja arvioita siitä, kuinka paljon tulee esimerkiksi ulkomaalaisia autoilijoita Suomeen jatkaakseen sieltä matkaansa Neuvostoliittoon — mikä tietysti auttaa paljon myös Suomen turistiliikennettä.

Maantieliikenne Suomen ja Neuvostoliiton välillä on siis jo avattu Virolahden ja Vaalimaan kautta niin, että turistit voivat mennä maan itäiseen naapuriin määrättyjä reittejä pitkin. Suomalaisten turistien kannalta on tässä yhteydessä varmaan erittäin mieluista se, että matka kulkee Kannaksen kautta samalla kun meno- ja paluumatkalla pysähdytään pariksi tunniksi Viipurissa. Kaikki merkit Suomessa viittaavat siihen, että automatkailu Neuvostoliittoon muodostuu siellä hyvin vilkkaaksi jo tänä vuonna. Epäilemättä saamme tulevaisuudessa nähdä, että joitakin canadalaisiakin tulee tekemään tämän turistimatkan autolla.

"Yli 160,000 ihmistä tulee tänä vuonna kulkemaan turistiteillämme", sanoi Ammattiyhdistysten Keskusneuvoston turistiliikennejohtaja V. Orfanitsky Literaturnaja Gazetten kirjeenvaihtajalle antamassaan haastattelussa kesäkuun lopulla, selostaen: "Erikoisia, turistitaivoja tulee kulkemaan Volga, Kama, Oka, Dniepr ja Moskova-joilla, Laatokalla ja Volga—Don kanavalla. Turisteille järjestetään 20 päivää kestäviä miellyttäviä jokilaivamatkoja Moskova—Astrakan—Moskova, Moskova—Ufa—Moskova, Gorky—Moskova—Gorky ja muille reiteille.

"Matkailijat vierailevat Krasnojarsk-alueella, Kazakhstanissa, Altaissa, Uralin vuoristoalueella, Seliger-järvellä ja Priozerskissa, mutta kaikkein pidetyimpiä turistien reittejä on kuitenkin edelleenkin maan keskialueilla, Krimillä ja Kaukasiassa..."

Esimerkkinä mainittakoon, että Moskovan hotellit ottavat nykyään päivittäin vastaan tuhannenkin turistia, Leningradin hotellit 700 ja maan 146 turistikeskusta vastaanottaa yhteensä päivittäin yli 20,000 turistia.

Kuten ylläolevasta näkyy, Neuvostoliitto on ryhtynyt lujin ottein kehittämään myös ulkomaista turistimatkailua, mikä tekee tuhansille ulkomaalaisille mahdolliseksi tutustua omin silmin ja "korvin sikäläiseen elämään — ja on samalla kertaa eräs tuntuva merkki siitä, että N-liitto voi nyt jo, ja aina lisääntyvässä määrässä käyttää voimiaan sellaiseen, mitä vielä muutama vuosi sitten pidettiin tarpeettomana sen kiireellisen kanavoinnin valtavan raskaan teollisuuden kehittämiseen. Turistimatkailun ehtona nimittäin on se, että turistien käytettävissä on paljon hyviä hotelleja ja muita majapaikkoja, mitkä vaativat tuhansittain työntekijöitä. Turistimatkailunkin kehittäminen Neuvostoliitossa kuvaa siis tavallaan sen maan suurta edistystä.

Nähtyä ja kuultua Suomesta

Helsinki. — (Lentopostitse). — Lapin yötön yö, jolloin keskiyön aurinko paistaa niin hyville kuin paholllekin, jäi valitettavasti kyllä nytkin näkemättä.

Mutta sydänkesän kauneuttaan uhkuva synnyinmaani oli todella miellyttävä ja rakkaita lapsuudenmuistoja elvyttänyt nähtävyys "Finnairin" 2-moottorisen lentokoneen lähestyessä Suomenlahden puolelta Helsinkiä.

Matkaani suosi erittäin kaunis, aurinkoinen, tyyni ja kirkas päivä — juhannuspäivä 1958 — joka valitettavasti kyllä muodostui iltapäivällä jatkuvaksi sateeksi juhannusta vanhojen perinteiden mukaisesti juhlivan Suomen nuorison suureksi mieliharmiksi.

Lensimme NL:n laajojen maa-alueiden yli, noin tuhat kilometriä Moskovasta Helsinkiin. Alla näkyi suuria vainioita, erikokoisia asutuskeskuksia, mutkittelevia maanteitä ja jokia sekä joitakin järviä ja huomattavasti myös metsämaisemia.

Onnetar hymyili matkamiehelle vielä sikäli, että sinä päivänä oli Moskova—Helsinki-linjalla suomalaisen koneen lentopäivä, ja niinmuodoin sain Suomeen tullessani tilaisuuden tutustua myös Suomen lentoliikenteeseen — miellyttävä tuttavuus sellaisenaan.

Suomen puolelle saavuttua avautui silmien eteen tyypillisen kaunis suomalainen maisemakuva pienine peltotilkkuineen ja aitoineen sekä loppumattomine vesistöineen ja metsäseutuineen sekä pienine asutuskeskuksineen.

* * *

Puhdas, kaunis ja erittäin nykyaikainen Helsinki on kasvanut paljon siitä jolloin yli 30 vuotta sitten astelin sen katuja maan ilmavoimissa palvellessani. Helsingistä on todella tullut vilkas maailmankaupunki!

Maan pääkaupunkina Helsinki on hallituksen ja eduskunnan kaupunki, missä on turistille paljon mielenkiintoisia nähtävyyksiä — presidentin linna, suurtori, kansallismuseo, olympialaiskylä, uimarannat ja liikelaitokset.

Vantaanjoen suulle rakennettu Helsinki on myös maan suurin tuontisatama ja tärkeä teollisuuskeskus, missä sykkii luonnollisesti Suomen työväenliikkeen sydän. Arvaa siis, että synnyinmaan suurimpaan sivistyselämän keskukseen tulleella matkamiehellä ei voi mitenkään olla läheskään riittävästi aikaa kaikkiin nähtävyyksiin tutustuakseen. Kaiken kaikkiaan olin vain viikon päivät Helsingissä!

Mutta niin paljon kuin Helsingistä olisikin kerrottavaa, kaikkein miellyttävintä oli väestön yleinen ystävällisyys ja erikoisesti Suomen työväenliikkeen miesten ja naisten osoittama välitön toveruus ja ystävyys. Pakostakin tuli mieleen ajatus, että suomalaiset eivät taida loppujen lopuksi olla läheskään niin jöröjä ja itseensäsulkeutuneita, miksi meitä on kuvailtu?

PORIKIN ON "KASVANUT MUOTONSA"

Junamatka Helsingistä Poriin on pikajunallakin hitaanlaista kyytiä, mutta sitä enemmän saa silloin matkamies katsella maaseutuelämää. Tyypillistä on Suomen pelloille suorat ja kauniisti kaivetut ojat, jonkalaisia ei nähdä sen paremmin Canadassa kuin monessa muussakaan maassa. Epäilemättä Suomen agronomit ja maanviljelijät ovat vakuuttuneita näiden ojien tarpeellisuudesta, vaikka ne vievätkin paljon alaa pienistä pelloista ja antavat pyörtänöillään "rauhoitetun" kasvualueen rikkaruohoille?

Erikoisen silmäänpistävää on suomalaisella maaseudulla siisteys, hyvä järjestys ja rakennusten suhteellisen hyvä maali. Pellot ovat ilmeisesti hyvin hoidettuja. Koneita ja maanviljelysvälineitä ei ajelehdi taivasalla ja yleensä tuntuu, että maaseudun koneellistuminen voittaa alaa Suomessakin, vaikka hevosia näkyy olevankin vielä miltei joka talossa. "Nyt on vain yksi tai kaksi hevosta sellaisissakin taloissa missä oli ennen 5—6 hevosta", selosti minulle eräs matkakumppani.

Varsinkin Kokemäenjoen laakso antoi vierailijalle hyvin myönteisen ja kauniin kuvan Suomen maaseudusta.

Porin kaupunkiin tutustuminen oli tietenkin entiselle porilaiselle "yks' tärkee asia". Haikeudella sain kuitenkin muistella entistä "Charlotta"-siltaa, jota joka kevät haettiin joen alajuoksusta, minne jäät sen olivat kuljettaneet. Nyt sen tilalle oli rakennettu komea kivisilta. Rautatieasemakin on kokonaan uusittu ja uudessa paikassa, vanhan aseman ollessa nyt asuintalona.

Kahdeksan tai yhdeksän kertaa maan tasalle palanut Pori — joka on juuri viettänyt 400-vuotisjuhlaansa — on tämän 30 vuoden aikana "kasvanut muotonsa", kuten Matsonskan vasikka ennen muinoin. On rakennettu vallan uusia kaupunginosiakin. "Käpäräkangas", missä lapsena leikimme, on nyt kokonaan asuttua seutua. Samoin "ampumapaviljonki" jne. Kaupungin vanha osa on myös melkoisessa määrässä uudistunut. Totta, että paljon on vielä vanhaakin, mukaanlukien avoin kauppatori ja ainakin yksi "vosikkakin". Mutta esimerkiksi kouluja on rakennettu useita. Uusien kansakoulujen lisäksi sain nähdä (tosin vain ulkoapäin) poikien uuden ammattikoulun; rakenteilla on kauppaopisto ja tyttölyseo. Poikalyseo valmistui vasta viime vuonna jne. Ulkopuolisestakin kehityksestä näkyy, että Porissa on vaikutusvaltainen ja voimistuva työväenliike.

Erikoisen miellyttävä oli hyvin nykyaikaiselta näyttänyt kunnallinen lastenkoti, joka oli rakennettu orpojen ja muiden osattomien lasten suojaksi.

Kaupungin puistoja on edelleen kaunistettu ja niiden yhteyteen on rakennettu myös leikki- ja kahlauspaikkoja lapsille.

Kaiken kaikkiaan varoittaisinkin entisiä porilaisia, että ottavat "oppaan" matkaansa jos vuosikymmenien päästä menevät kotiseutuaan katsomaan, sillä niin paljon on paikka muuttunut varsinkin sen uusien osien kohdalta. Näyttää siis siltä, että hyvin ovat siellä synnyinkaupungissa pärjänneet ja edistyneet ilman minuakin!

"TOISEL PUOL JOKKE"

Lentomatka Helsingistä Turkuun kestää vain 45 minuuttia, mutta tällä ajalla saa nähdä paljon Etelä-Suomen kauniita maisemia.

Kaikesta näkee, että Turku on todella vanha, historiallinen kaupunki. Kuten muissakin vanhoissa kaupungeissa, Turussa on mutkaisia ja kapeita katuja sekä melko runsaasti matalia puutaloja, vaikka keskikaupungilla onkin jo leimaa-antavana piirteenä modernit kivirakennukset.

Osa kaupungista on kuitenkin vanhaa, milteipä aikansa elänyttä.

Turku on rakennettu Aurajoen molemmin puolin. Tästä johtuu, kuten tiedetään, että turkulaiset on helppo löytää, vaikka heitä onkin jo noin 100,000 — he kaikki asuvat "toisel puol jokke".

Maan entisenä pääkaupunkina Turku on Suomen toiseksi tärkein sivistyskeskus, sillä onhan siellä Suomessa ja yleensä suomalaisten keskuudessa hyvin tunnettuja opinahjoja, kulttuurilaitoksia ja muita instituutteja. Pelkkä automatka kaupungin ympäri antaa todella paljon nähtävää — ja ajateltavaakin.

Turku tunnetaan jo pakanuuden päiviltä huomattuna kauppapaikkana — siksi suuntasin askeleeni kauppatorille, mikä näyttää olevan vieläkin suuressa kansansuosiossa. Viivyin hetkisen mm. kala-osassa ja siellä olikin paljon kalaa — silakkaa, lahnaa, säynästä ja haukea. Silakat eivät kuitenkaan olleet kuten ennen, vaan paljon entisestään suurempia! Selitys on kuulema se, että silakkaa pyydetään nyt paljon kauempaa mereltä ns. vetonuottien avulla.

Kauppa-aika oli päättymässä ja siksi kalaa myyvät emännät huutelivat: Ostakaa hyviä silakoita "viisikymppiä kilo", "komeita lahnoja 50 mk kappale" tai "jos ostatte 10 lahnaa, saatte ne kaikki 200 mk:lla". (Mainittakoon, että ammattimiehen tuntipalkka on saamieni tietojen mukaan noin 200 mk.)

Kalaan en luonnollisestikaan Turussa (enkä missään muuallakaan Suomessa) tällä matkalla päässyt, mutta ilman muuta oli selvää, että tilasin ravintolasta "pariloitua lahnaa". Hyvää kalaa, kuten pitikin, mutta toisin kuin muistelin, senkin syömisessä tarvitsee vanha mies silmälaseja!

Rajoitetun tilan vuoksi en voi nyt yksityiskohtaisemmin kertoa kaupungin nähtävyyksistä. Mutta kiitos sentään ventovieraille turkulaisille ystävällisyydestä ja auliista auttavaisuudesta.

"LIIAN PALJON KOMMUNISTEJA"

Tampere on suuri ja kautta maan tunnettu teollisuuskeskus ja niinmuodoin tein pikamatkan sinnekin. Itse kaupunki antaa hyvin nykyaikaisen kuvan. Sen leveät ja suorat kadut ovat leimaa-antavana piirteenä sen uudenaikaisesta rakennustavasta. Korkein asuintalo, minkä kaupungissa näin, oli 14-kerroksinen — ja bussilla Helsingistä päin kaupunkiin tultaessa matkailija näkee, että kaupungin rajalle on sodan jälkeen rakennettu useita uusia — 6—7-kerroksisia asuinrakennuksia. Kaupunki sijaitsee luonnonkauniilla paikalla Näsijärven ja Pyhäjärven välisellä kannaksella, kahden puolen Tammerkoskea, mihin on rakennettu teollisuus- ja voimalaitosten hyväksi ainakin kolme patoa. Pyynikin harjulla olevasta korkeasta näkötornista voi matkailija nähdä yhdellä silmäyksellä koko kaupungin kauniine ympäristöineen.

Tampereella tapasin kuitenkin erään äärettömän tyytymättömänkin tyypin. Hän sanoi olevansa eläkkeellä oleva entinen rautatietyöläinen, joka saa 25,000 mkn eläkettä.

Kuultuaan, että olen "amerikkalainen", pöytääni istunut mies valitti: "Meillä on täällä Tampereella hirveästi kommunisteja — teillä ei niitä onneksi ole siellä Amerikassa?

Myönnettyäni sen tosiasian, että Amerikassa on suhteellisesti paljon vähemmän kommunisteja kuin Suomessa, uusi ystäväni valitti edelleen: "Kaupunginvaltuustossakin on enemmän kansandemokraatteja, kuin mihinkään muuhun puolueeseen kuuluvia — ja porvareita on vain muutamia. Yhdessä sosialidemokraattien kanssa nämä muutamat porvarit ovat kuitenkin tärkeitä miehiä, sillä siten on yhteistuumin tähän mennessä voitu pitää kommunistit kurissa."

"Miksi ette sitten äänestä kommunisteja ja muita kansandemokraatteja pois, jos ette niistä tykkää?" kysyin minä puolestani.

"Minkäs sille mahdat", sanoi vilkkaasti jutteleva ruokailijakumppani. "Tampere on suuri teollisuuskaupunki. Täällä on paljon työläisiä ja vähän porvareita. Pahin puoli on siinä että työläisten enemmistö äänestää kommunisteja. Minkä sille sitten teet!"

"Mutta eikö Arvo (Poika) Tuominen ole moneen kertaan lyönyt Tampereen kommunistit maan rakohon?"

"Poika Tuominen! Mitä sellainen jokapaikan höylä saa toimeksi. Mahdollisesti hän tulee nyt valituksi eduskuntaan, mutta minä en siitä miehestä välitä. Kommunistit ovat pahoja, mutta heidät tunnetaan ja tiedetään. Mutta kuka tietää, mikä kala on Arvo Tuominen? Eilen kiivas kommunisti, tänään vielä kiivaampi kommunismin vastustaja! Mitä lienee huomenna? Taitaa olla p—ska kala koko mies?"

Tamperelaiset ovat ylpeitä komeasta kaupungistaan ja ennenkaikkea elinvoimaisesta työväenliikkeestään. Juttelin monen tamperelaisen kanssa, jolla on vuoren varma usko paremman päivän koittoon, vaikka työttömyys ja sitä välittömästi seuraava puute onkin tänä talvena ollut tamperelaisten vitsauksena, kuten se on ollut, ja on vieläkin koko Suomessa. Mutta tämä työttömyys, puute ja myös epävarmuus huomisesta on varmasti ohimenevää laatua, sillä ennemmin tai myöhemmin suomalainen työmies ja -nainen tekee suurperkauksen näistä paheista, sanoi eräs helsinkiläinen metallimies, joka kertoi avoimesti minulle, että hän äänestää nyt ensimmäisen kerran kansandemokraatteja.

Suomalaisen työmiehen sisu ja sitkeys on kerrassaan ihailtavaa, sanoi eräs huomattu kansandemokraatti minulle Helsingissä viitattuaan siihen tosiasiaan, että suomalaista työmiestä on lyöty, hyppyytetty ja petettykin isoisten toimesta, jopa työväenliikkeen oikeistojohtajainkin taholta. Mutta mikään ei ole saanut horjutetuksi suomalaisen työmiehen vuorenvarmaa uskoa työväenliikkeen oikeuteen ja siihen, että työskentelemällä työväenliikkeen riveissä voidaan parhain ja antoisin panos antaa koko kansakunnan hyväksi ja onneksi.

Tämä henki ja ajatus tuli sivumennen sanoen esiin monella eri tavalla ja monilla eri paikkakunnilla, missä olin keskusteluissa suomalaisten kanssa.

Terveisiä siis kesäisestä Helsingistä Suomessa vierailuni viimeisenä päivänä. — W. E.

SITÄ JA TÄTÄ

KESKUSTELU POLIISIN KANSSA

— Sanokaappas minulle olkaa hyvä, tuleeko siitä sakkoa, jos sanoo konstaapelia siaksi?

— No se nyt on pätevän selvä.

— Mutta kun sanoo sikaa konstaapeliksi, tuleeko siitä sakkoa?

— Ei tietenkään?

— Sepä oikein hyvä. No hyvästi nyt vaan konstaapeli.

VAROITTI ETUKÄTEEN

Tunnettu näyttelijätär yllätti miehensä suutelemassa sihteeriään ja sen johdosta soitti eräälle lehdelle ja pyysi panemaan lehteen muistokirjoituksen miehestään.

Toimittaja halusi lähempiä tietoja ja kysyi milloin hänen miehensä oli kuollut.

"Hän kuolee tänään iltapäivällä", kuului vastaus.

Neuvostoliiton ja Suomen kansojen luja ystävyys

Neuvostoliiton ja Suomen kansojen ystävyys ja yhteistyö pohjistuu hyville perinteille. Hyvät naapuruussuhteet, keskinäinen kanssakäyminen ja vastavierailu ovat antaneet Neuvostoliiton ja Suomen kansojen suhteille erikoista lämpöä ja sydämellisyyden tuntoa.

Suomalaisten vieraiden kohtaaminen Moskovassa, henkilökohtaiset käyntini Suomessa ja tässä vieraanvaraisessa maassa käyneiden neuvostoihmisten kertomukset ovat herättäneet minussa erikoisen suurta kunnioitusta ja rakkautta Suomen kansaa kohtaan. Yhdessä lukuisten muiden neuvostotyöläisten, talonpoikain, virkailijain, kirjailijain, sanomalehtimiesten, tieteen ja tekniikan, kulttuurin ja taiteen työntekijäin kanssa olen osallistunut aktiivisesti Neuvostoliitto—Suomi-seuran perustamiseen.

Kliment Jefremovitsh Voroshilov on sanonut järjestöämme vuonna 1944 perustetun Suomi—Neuvostoliitto-seuran sisareksi. Tällainen lausunto nuoresta järjestöstämme Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemiehistön puheenjohtajan taholta kuvastaa vielä kerran Neuvostoliiton ja Suomen välillä vakiintuneita hyviä naapuruussuhteita; joiden kehittäminen ja lujittaminen on sangen edullista molemmille maille.

Ammattiyhdistys-, työläis-, urheilu-, kulttuuri- ja monien muiden valtuuskuntien vaihto on auttanut meitä tutustumaan paremmin toisiimme ja lujittamaan erilaisiin ammatteihin kuuluvien neuvostoihmisten ja suomalaisten ystävyyttä. Neuvostoliiton laajat lukijapiirit pitävät suuressa arvossa suomalaisten kirjailijain Aleksis Kiven, Juhani Ahon, Maiju Lassilan, Pentti Haanpään ym. teoksia, joita Neuvostoliitossa on julkaistu miljoonapainoksina. Suomalaisen filmiviikon aikana sadat tuhannet neuvostoihmiset tutustuivat suurella mielenkiinnolla Suomen elokuvataiteen parhaimpiin luomuksiin. Neuvostoliitossa vierailleet suomalaiset näyttelijät Huttunen, Ikonen, Kuusoja, Laine, von Barr ym. saivat osakseen yleisön suuren suosion. Neuvostoliiton eräässä vanhimmassa ja suurimmassa teatterissa — Moskovan Pienessä teatterissa on esitetty monta aikaa suurella menestyksellä Hella Vuolijoen näytelmää "Niskavuoren naiset". Tällaisia esimerkkejä, jotka puhuvat neuvostoihmisten suuresta kunnioituksesta ja mielenkiinnosta Suomen kulttuuria kohtaan, voitaisiin esittää enemmänkin. Suomessa taas tuntuu olevan yhtä suuri mielenkiinto venäläiseen ja neuvostokulttuuriin. Siitä voidaan päätellä vaikkapa sen perusteella, että Suomen kielelle käännetyt Leo Tolstoin, Gogolin, Turgenevin, Tshehovin, Gorkin, Sholohovin, Fedinin, Kaverinin ym. neuvostokirjailijain teokset ovat Suomessa suuressa suosiossa.

Suomessa tunnetaan hyvin myös monet neuvostoliittolaiset taiteilijat, näyttelijät, ohjaajat ja draamakirjailijat. Neuvostoliiton ja Suomen ystävällisten suhteiden ja kulttuuriyhteyksien kehityksessä on suuri osansa Suomi—Neuvostoliitto-seuralla, jonka hallinnon monivuotisena jäsenenä ja kunniapuhemiehenä on Suomen tasavallan presidentti Urho Kalevi Kekkonen. Tämän seuran suuren ja hedelmällisen työn tuntevat kaikki.

Neuvostoliitto—Suomi-seurasta puhuttaessa on sanottava, että nuoruudestaan huolimatta se on jo ehtinyt tehdä huomattavan työn Neuvostoliiton ja Suomen ystävyyden lujittamiseksi.

Puolan kivihiiliteollisuus

Kivihiiliteollisuus on muuttunut Puolan johtavaksi kansantalousalaksi. Tänä vuonna Puola tuottaa kivihiiltä noin 95 miljoonaa tonnia. Tuotanto kasvaa pääasiallisesti töiden laajan koneistamisen, kaivosten laajentamisen ja uusimpien työmenetelmien käytäntöönottamisen kustannuksella.

Samaan aikaan Ylä-Sleesiassa ja muissa kivihiiliteollisuuskeskuksissa rakennetaan uusia kivihiilikaivoksia. Viime vuosina on avattu 6 suurta kivihiilikaivosta, joiden kunkin suunniteltu tuotantoteho on yli 2 miljoonaa tonnia. Uudet kaivokset kohottavat joka vuosi tuotantoaan.

Sleesian, Krakovin ja Valbzihin kivihiilialueilla suoritetaan suuria investointeja, joiden tarkoituksena on saattaa käyttökuntoon kapitalistien riistotuotannon tuloksena hyljätyt hiilikaivokset. Semjanovicassa on avattu "Borki"-niminen kaivos, jossa hiilikerrokset ovat ainoastaan muutaman kymmenen metrin syvyydessä. Aikaisemmin kaivos oli hyljättynä, mutta nykyisin se tuottaa hiiltä päivittäin monta sataa tonnia. Sosnovcissa on avattu "Ludvik"-niminen kaivos. Kivihiiltä tuotetaan nykyisin monissa muissakin aikaisemmin hyljättyinä olleissa kaivoksissa.

Viime vuosina on aloitettu tuotanto hyvin matalassa olevissa hiilikerrostumissa. Nykyisellä viisivuotiskaudella on aikomus avata yli 40 avolouhosta ja rakentaa useita pieniä kaivoksia. Eräitä tällaisia avolouhoksia on jo avattu käyttökuntoon.

Rybnikin kaupungin lähistöstä on löydetty rikkaita kivihiiliesiintymiä, jonne kasvaa parhaillaan uusi kaivosalue. Kaivosalueen ennakkosuunnitelman mukaan se tulee tuottamaan vuodessa kivihiiltä noin 40 miljoonaa tonnia. Hiilikaivosten rakentaminen on jo aloitettu.

TV vähentää elokuvissa kävijöiden määrää

Lontoo. — Britannian kauppakamari tiedoittaa, että v. 1957 kolmen viimeisen kuukauden aikana myytiin elokuvateattereihin 190,000,000 sisäänpääsylippua, joka oli 22 prosenttia vähemmän kuin v. 1956 vastaavina kuukausina. Syyksi selitetään TV-kuvat.

ETELÄ-AFRIKAN KAIVOSTYÖLÄISET TYÖSKENTELEVÄT ORJAN ASEMASSA

Etelä-Afrikan kultakaivosteollisuus perustuu kulkutyöläisiin, jonka tuloksena on kauhea ihmishenkien menetys, miljoonien maatyöläisten köyhtyminen, perhe-elämän rikkominen, kurjuus ja epätoivo.

Etelä-Afrikan kultakaivosteollisuudessa työskentelee noin 300,000 värillistä ja noin 41 valkoihoista työläistä. Kaikki alkuasukastyöläiset tekevät työtä urakalla, jonka johdosta omistajat ovat sitoneet työläiset itseensä sellaisilla ehdoilla, jotka loukkaavat kaikkia kansainvälisiä työsuhteita, joita pidetään kohtuullisena sivistyneessä yhteiskunnassa.

Urakkatyösopimuksen mukaisesti työläisen on elettävä yhteisissä asunnoissa, tehtävä heille tarjottua työtä, alistua työnjohtajiensa määräyksiin, tehdä työtä päivällä taikka yöllä ja sunnuntaisin, jos tarvitaan. Jos pakenee niin siitä seuraa kahden kuukauden vankeus. Työnantajat määräävät palkan. Ei ole olemassa minkäänlaista tietä neuvottelulle.

Ei ole liioiteltu jos sanoo yhteisasunnoissa elämisen pakkoa orjasysteemiksi. Afrikkalainen kaivostyöläinen on sidottu kaivosyhtiöön urakkasopimuksen ajaksi. Hän ei saa matkustaa pois paikkakunnalta ilman passia. Tämä annetaan hyvin harvoissa tapauksissa. Kaivospoliisi vartioi kaivoksen portilla. Kaivostyöläiset nukkuvat petonilavoilla. Patjoja ei anneta. Olosuhteet vaihtelevat eri kaivoksilla, mutta tavallisesti 40—50 miestä nukkuu samassa huoneessa. Naisia ei päästetä miesten yhteisasuntoihin eivätkä kaivostyöläiset saa vierailla lähellä olevissa afrikkalaisissa kaupungeissa.

Yhteisasuntojen johtajilla on ehdoton valta alaisiinsa afrikkalaisiin työläisiin. Monet näistä johtajista "laativat" omat lakinsa, joiden mukaan voidaan mm. vähentää sakko palkasta. Afrikan Kaivostyöläisten Union (jossa on vain valkoihoisia) antamassa todistuksessa kuvataan kuinka yhdeltä puolelta afrikkalainen työläinen on kytketty käsiraudoilla kyyristyvään asentoon maahan ja toiselta puolelta yhteisasuntojen vangit pidetään lämmitysuunissa, jossa he tosiasiassa paistuvat. Miehet makaavat pyytäen armoa valtiolta. Yhteisasuntojen systeemi sallii kaikenlaisia väärinkäytöksiä eikä työläisellä ole minkäänlaista suojaa.

V. 1911 laaditun kaivoslain mukaan kaivosalue on pyhitetty paikka. Kuten aikaisemmin mainitaan yhteisasuntoihin ei saa mennä ilman lupaa. Kokouksia ei saa pitää ilman johdon antamaa oikeutta siihen. Tämä on ollut suurin syy mikä on ehkäissyt afrikkalaisten kaivostyöläisten järjestymistä.

Yhtiöt ovat jatkuvasti kieltäytyneet tunnustamasta taikka neuvottelemasta kenenkään Afrikan kaivostyöläisten edustajain kanssa. V. 1946, jolloin afrikkalaiset kaivostyöläiset lakkoutuivat Witwatersissa vaatien 10 shillingia päivässä, käytettiin aseistettuja poliiseja lakon murskaamiseksi. Työläiset ajettiin kaivoksiin pakolla ja kun he palasivat maan päälle, niin poliisit ajoivat heidät takaisin käyttämällä kyynelkaasua ja patukoita. Ainakin kuusi kaivostyöläistä sai surmansa ja satoja loukkaantui yhteenotoissa. Afrikkalaisten Kaivostyöläisten Unio, joka järjesti tämän lakon, murskattiin ja 11 vuotta on kulunut eikä tätä kaivostyöläisten unioa ole voitu uudelleen järjestää. Valkoihoisten Kansallisella Kaivostyöläisten Uniolla on käsissään monopoli eikä se ole antanut apua afrikkalaisille kaivostyöläisille.

PÄIVÄN PAKINA

Alaskassa "öljykuume" eikä "kultakuume"

Yhdysvaltain tähtilippuun ilmestyessä nyt 49. tähti kun Alaskalle on vihdoinkin myönnetty se "kunnia", että se on Yhdysvaltain osavaltio, lienee aiheellista kajota vähän Alaskan elämään ja talouteen. Alaskan nyt päästessä tilanteesta, joka tavallaan merkitsi siirtomaavallan ailaisuudessa olemista, kirjoittaa Työmies-Eteenpäin lehden Totuuksia-palstan kirjoittaja seuraavaa:

Öljyn ja rautamalmin etsintä on nykyään kiihkeästi käynnissä kautta maailman. Se on ulottunut Alaskaankin ja Wall-kadun lehti, joka näitä asioita tarkemmin seuraa, Wall-kadun "onni ja elämä" kun riippuu niistä, ennustaa Alaskan kultakuumeen tapaista öljykuumetta Alaskaan. Lähellä Clam Gulchia, joka sijaitsee Alaskan Kenai-niemimaalla, on 71,680 eekkerin laajuinen, tiheää metsää kasvava alue, jonka asiantuntijat ovat merkinneet Alaskan öljykuumeen syntymäpaikaksi. Yhtä suuri liike kuin oli se, joka syntyi Klondiken kultaryntäyksen aikana, tulee syntymään öljyalueella, sanotaan Wall-kadun lehdessä.

Maa kuuluu Richfield Oil Corporationille alayhtiönsä Swanson River Unitin kautta. Porattuaan reikää 11,384 jalkaa suoraan alas, yhtiö sai valmiiksi ensimmäisen "villikissa"-öljykaivonsa, josta virtaa öljyä 900 tynnyriä päivässä.

Richfield yhtiön mustan kullan löytö on saanut aikaan liikkeen, joka on temmannut mukaansa eräitä suurempia nimiä Yhdysvaltain kaasu- ja petroleumiteollisuudessa. Samalla kertaa se on saanut liikkeelle vyöryn kiirehtiä vuokraamaan mahdollisia öljy- ja kaasumaita ennenkuin toiset ehtivät. Monenlaisia keinottelijoita on ilmestynyt. Yksinpä Hollywoodin tähdet ovat rynnänneet vuokraamaan maita. Ryntäys on saavuttanut niin suuren vauhdin, että Yhdysvaltain hallitus suunnittelee kohottaa vuokria. Eräs hawaiilainen ryhmä on vuokrannut 100,000 eekkeriä. Kaikkiaan 11,422 vuokra-anomusta on anottu viime vuoden puolivälistä saakka. Se koskaa 27 ja puolta miljoonaa eekkeriä. Kaksi kertaa enemmän vuokra-anomuksia odotetaan tämän kesän aikana.

* * *

Kun Alaska Dairy Products Corp., joka sijaitsee Anchoragessa, sai vihiä tästä öljykuumeesta, ryhtyi se painamaan öljyvuokratodistuksia maitokartonkeihinsa. "Palauttakaa meille yksi näistä todistuksista, niin annamme teille yhden 250,000:s osan osakkeesta rehelliseen öljyalueeseen", sanotaan siinä.

Öljykuume on saavuttanut sellaisen asteen, että se on herättänyt useiden kongressimiestenkin huomiota. Vaatimus on nostettu, että öljymaiden vuokraaminen lopetettaisiin. Kongressimiehet laskivat, että Setä Samulia vedetään huulesta ja se menettää rahaa vuokraamalla öljymaita 25 sentillä eekkeri, kun sensijaan Yhdysvalloissa maksetaan vuokraa 50 senttiä eekkeristä.

Öljyalueiden etsiminen tulee kalliiksi Alaskassa, mutta siitä huolimatta kova kuume niiden etsintään on vallannut ihmiset.

Vuodesta 1901 lähtien, jolloin öljyn etsiminen Alaskassa alotettiin, vain 100 kaivoa on siellä porattu ja vain yhteen kouralliseen niistä on ilmestynyt öljyä. Ne kaivot, joista öljyä tuli, tuottivat niin vähän, että kolmen vuosikymmenen aikana niiden koko tuotantoa voitiin käsitellä yhdessä ainoassa puhdistamossa, joka rakennettiin lähelle Cordovaa. Siellä ehdittiin puhdistaa 154,000 tynnyriä öljyä ennenkuin koko laitos paloi poroksi v. 1934.

Toisen maailmansodan aikana sotalaivasto tuhlasi 50 miljoonaa dollaria öljynetsintään 22.4 milj. eek. käsittävältä alueelta Point Barrown lähistöltä. Merisotilaat porasivat 35 koereikää ja saivat aikaan seitsemän öljykaivoa, joista tuli viidestä kolmeensataan tynnyriin päivässä. Koko homma jätettiin sikseen, kun laivasto havaitsi, että öljyn etsiminen arktiikan alueella oli liian kalliiksi tulevaa hommaa.

Toinen etsintäyritys alotettiin Phillips Petroleum Co. ja Kerr-McGee Oil Industries, Inc. yhtiöiden toimesta 1953 noin miljoonan eekkerin alueella. 8 miljoonaa dollaria kulutettiin etsintään ja koko yrityksestä luovuttiin viime vuonna.

Hallituksen arvion mukaan maksaa öljykaivon poraaminen Alaskassa 1.5 milj. dollaria. Texasissa se maksaa 100 aina 300 tuhanteen dollariin ja öljyä tulee aina. Siitä huolimatta uusi öljykuume on vallannut Alaskan.

Uutta ja vanhaa maailmaa matkamiehen näkökulmasta

Moskova. — (Tav. kirjeleto kesäkuun alkupäiviltä) — Pinnallisesti matkamiehen silmin katsoen Pariisin ja Moskovan — kahden erilaisen maailman suurkaupungin — välillä on lehmää-antavana piirteenä se, että Pariisi on sanan varsinaisessa merkityksessä "valmis" kaupunki, joka pitää itsepintaisesti kiinni vanhasta, mutta on kykenemätön enää suurempiin edistymään, jota vastoin Moskova on vielä monella tavoin "keskeneräinen", mutta ponnistelee jättiläisvoimin yhä korkeampaan täydellisyyteen.

Pariisi ihanine puistoineen, omatyyppisine katuravintoloineen, loistavasti valaistuine jokiluoineen sekä historiallisine muistomerkkeineen antaa todella kauniin ulkokuvan. Sen puistot ovat hyvin hoidettuja ja katujen varsille istutetut puut antavat majesteetillisessa korkeudessa alkukesäisessä vihreydessään.

Moskovassa on myös paljon komeita puistoja ihanine tekojärvineen, kanavineen ja komeine näköaloineen, mutta toisin kuin Pariisissa, Moskovassa on myös mailikaupalla katuja, joiden puuistutukset on tehty viimeksikuluneen kymmenen vuoden aikana, tai joita vasta suoritetaan.

Pariisilaiset kaupat — joissa tosin en käynyt muuta kuin "ikkunaostoksia tekemässä" — ovat ilmeisesti huutoa näyteikkunoittensa ja tavaravalikoimiensa suhteen — mutta ostajia niissä on (tai oli) suhteellisen vähän.

Vaikka Moskovankin kauppojen näyteikkunoilla on paljon ja monenlaisia tavaroita näytteillä, niin ne eivät kuitenkaan vedä vielä vertoja esim. Pariisin näyteikkunoille. Tärkein ero on kuitenkin siinä, että Pariisin kaupoissa näytti olevan paljon tavaraa, mutta vähän ostajia, jotavastoin Moskovan kaupoissa oli joka päivä jatkuva väentungos — ja siitä näytti tavaraa riittävän iltaan asti.

Pariisi ja Moskova ovat kummatkin vanhoja, historiallisia kaupunkeja. Kummankin kaupungin asukkaat selittävät mielihyvällä matkailijoille, että heidän kaupungissaan on sekä vanha — että uusi osa. Vanhasta kaupunginosasta puhutaan kummassakin kaupungissa sen historiallisen suuruuden merkeissä — uudesta kaupunginosasta sen nykyaikaisuudesta, kauneudesta ja käytännöllisyydestä.

Pariisin vanhan osan kadut — rakennuksista puhumatta — ovat niin kapeita, että ihmetellä täytyy miten niissä voidaan lainkaan autoilla liikkua. Uuden kaupunginosan kadut ovat kuitenkin huomattavasti leveämpiä ja valtaosalta puuistutuksilla koristettuja.

Moskovankin vanhasta osasta löytyy myös vielä suhteellisen kapeita katuja, mutta sinne on kuitenkin rakennettu paljon leveitä ja nykyaikaisia valtakatuja, jotka vastaavat hyvin nykyaikaisen liikenteen vaatimuksia. Moskovalaiset kertovatkin asiallisella ylpeydellä, että vanhat, rappeutuneet rakennukset on hajotettu näiden valtakatujen varsilta, ja uudemmat, vielä käyttökelpoiset suuret kivirakennukset on siirretty tieltään taaksepäin niin että kadut on saatu leveneviksi. Mikäli on puhe Moskovan uusista kaupunginosista, niiden kadut ovat niin leveitä ja valtavia "ettei huuto yli kuulu", kuten eräs canadalainen matkakumppanini huomautti. Ja näiden katujen varsille istutetut koristepuut, jotka ovat nyt ehkä 15 jalan korkuisia, ovat kymmenkunnan vuoden kuluttua miltei yhtä suuria ja majesteetillisia, kuin aikaisemmin historian varrella istutetut Pariisin puut ovat nyt.

Mutta työläismatkailijan kannalta katsoen tärkein ero "silmäänpistävin" erilaisuus Pariisin ja Moskovan välillä on kuitenkin se, että Pariisissa ei näe juuri lainkaan keskeneräisiä rakennuksia, jotavastoin Moskovassa niitä on lukematon määrä.

Tuntuu kuin Pariisi olisi rakennettukin "valmiiksi". Totta on, että tarkkailija havaitsee yhtä ja toista. Työläiskortteleiden asunnot ovat ilmeisesti vanhanaikaisia ja osittain rappeutumistilassa. Keskikaupungillakin matkailija saattaa mennä ravintolasta toiseen ja havaita, että komeasti valaistu, kauniisti sisustettu ja yleensä miellyttävältä tuntuva ravintola tarvitsisi yhtä ja toista korjausta. Yhdestä saattaa olla ulkopuoliset ikkunaverhot rikkinäiset. Toisessa ravintolassa näkyy ovipielessä ajansyömiä reikiä tai koloja alasaranan kohdalla. Kolmannessa ravintolassa on rikkikulunut tuoli tai jotain muuta. Hienolla julkisivulla komeileva hotelli saattaa osoittautua hämähäkin verkkojen tyyssijaksi heti kun avataan asuntokerroksesta kapeaan kujaan johtava ikkuna tai johonkin käyttämättömään osaan johtava ovi. Kaikkea tätä näkee silmiään aukipitävä matkamies kauniissa, hiotussa ja hienossa Pariisissa.

Mutta toista on Moskovassa. Siellä on lukematon määrä vanhoja arkkitehtuurisia mestarituotteita ja, vielä enemmän nykyaikaisia, hyvinrakennettuja ja komeita asuin- ja virastotaloja. Paljon, äärettömän paljon on Moskovassa jo valmista ja sen leveät, erittäin puhtaat kadut antavat todella miellyttävän vaikutelman. Mutta siellä on edelleen käynnissä kuumeinen rakennustyö. Esim. lentokentältä kaupunkiin tullessa näkyy suuri rakennusalue Moskovan uuden yliopiston lähettyvillä. Siellä on suunnattoman suuri määrä valmistumassa tai rakenteilla olevia 4—8-kerroksisia asuinrakennuksia. Niiden seinustoilla on teräksestä rakennettuja suuria nostureita kuten TV-antenneja Toronton talojen katoilla! Kerrankin laskin autoni pysähtyessä punaisten valojen vuoksi, että siltä paikalla näkyi toistakymmentä rakenteilla olevaa 4—8-kerroksista asuinrakennusta, joiden vieressä toimivat nämä suuret nosturit. Ja "vanhassa" Moskovassa korjataan ja uudistetaan samanaikaisesti vanhoja kivirakennuksia.

Vielä yksi vertailu. Niin Pariisin kuin Moskovankin kaduilla liikkuu paljon ihmisiä. Mutta kun esimerkiksi Pariisin ravintolat sairastavat suurimman osan päivästä asiakaspulaa, Moskovan ravintolat ja kioskit näyttävät olevan ruuhkassa kansoitettuja. Matkailija saa pakostakin sellaisen käsityksen, että ranskalainen suuri yleisö potee rahapulaa, jotavastoin moskovalaisella yleisöllä on ilmeisesti rahaa, sillä muuten ei voida selittää sitä, että sen tuhannet ajanviete- ja huvittelupaikat ovat täynnä niin arkisin kuin sunnuntaisinkin.

Nämä pinnalliset esimerkit sellaisenaan, niin vajavaisia kuin ne ovatkin, antavat yleiskuvan siitä, että ero on tuntuva ja selvästi näkyvä näiden maailmankaupunkien välillä — vaikka matkamies ei luonnollisestikaan voi yksityiskohtaisemmin tutkia syntyjä syviä. — W. E.

Stender voitti Dan Waernin

Tukholma. — Dan Waern kärsi sensaatiomaisen tappion tanskalaiselta Benny Stenderiä vastaan, joka voitti 1,500 metrin juoksun erinomaisella ajalla 3.46,9. Jönköpingissä pidetyissä yleisurheilukilpailuissa. Waern sai tyytyä aikaan 3.48,2.

Korkeushypyssä saavutettiin erinomainen tulos Bertil Holmgrenin hypätessä 2.07. Hän yritti saavuttaa Ruotsin ennätyskorkeuden 2.12, mutta siihen häneltä kuitenkin puuttuivat täysin mahdollisuudet.

Jamaikalainen George Kerr voitti 400 metriä ajalla 47.3 ja 400 m:n aidat voitti Per Olof Trollsås ajalla 53,1.

Sylvia Ruuska ME-vauhdissa

Los Angeles. — Viime viikon perjantaina saavutti Sylvia Ruuska uuden maailmanennätyksen naisten 400 metrin sekauinnissa. Hänen aikansa oli 5.46,5.

Samoissa kilpailuissa Sylvia paransi USA:n ennätystä 1,500 metrin matkalla, saavuttaen ajan 20.21,6.

Chromik juoksi 3,000 esteet loistoajassa

Praha. — Prahassa viime lauantaina ja sunnuntaina suoritetussa Puola—Tshekkoslovakia yleisurheilumaaottelussa voitti Puola miesten ottelun pistein 129—83 ja naisten kamppailun 81—45.

Maaottelun parhaimmasta tuloksesta vastasi Puolan Jerzy Chromik, joka 3,000 metrin estejuoksussa saavutti loistoajan 8.35,8. Tulos puuttuu vain 2/10 sekuntia maailmanennätyksestä.

Landström 4.55 Salminen 2.05

Helsinki. — Toijalassa jatkettiin viime sunnuntaina SUL:n Hämeen piirin viestimestaruuskilpailuja kauniin mutta tuulisen sään vallitessa. Viestikilpailujen yhteydessä oli myöskin muita kansallisia kilpailuja. Seiväshypyssä Eeles Landström ylitti ensimmäisellä yrityksellä riman, joka oli 4.55 korkeudessa. Se on kaksi sentimetriä enemmän kuin entinen Suomen ennätys, jonka Landström hyppäsi Helsingissä kesäkuun 11 pnä. Olosuhteet olivat täysin ennätyskelpoiset.

4×400 metrin viestin voitti Nokian urheilijat ajalla 3,25,3 ja 4×1,500 metriä TPU ajalla 16.32.

Seiväshypyssä sijoittui Matti Sutinen toiseksi hypättyään 4.25. T. Laitinen ylitti 4.05.

Joensuun Katajan sunnuntaina järjestämissä kansallisissa yleisurheilukilpailuissa saavutettiin yksi Suomen ennätys sekä yksi kesän kärkitulos.

Korkeushypyssä Eero Salminen ylitti 205, mikä on kesän kärkitulos. Naisten kuulassa Ruokolahden Rajua edustava Eila Ronkonen pukkasi 13.10, mikä on 8 senttiä parempi entistä Suomen ennätystä, mikä on Meeri Saaren nimissä.

5.000 metriä jouduttiin juoksemaan paahtavassa helteessä mikä luonnollisesti vaikutti aikoihin. Katajan Matti Räty voitti ajalla 14.52,2.

Gathercolelle kaksi maailmanennätystä

Brisbane. — Australialainen Terry Cathercole saavutti kesäkuun 28 pnä kaksi uutta rintauinnin ME:tä. 220 jaardilla hän sai ajan 2.36,5, mikä on tasan 4 sekuntia parempi entistä ennätystä. 200 metrillä hänen aikansa oli 2.35,5.

17-vuotias uimari teki M-ennätyksen

Los Angeles. — 17-vuotias Nancy Ramsey saavutti viime lauantaina perhosuinnissa uuden maailmanennätyksen 1.09,6. Entinen ennätys oli hollantilaisen Anna Verbitin nimissä ja oli se neljä sekuntin kymmenystä huonompi.

Ranskan Fontaine tekaisi ME:n

Göteborg. — Ranskalainen vasen välihyökkääjä Fontaine teki MM-jalkapalloilun historiaa ampumalla turnauksen aikana yhteensä 13 maalia, joista neljä syntyi Saksaa vastaan pelatussa ottelussa Ullevilla. Tämä on kaikkien aikojen MM-jalkapalloilun ennätys.

Seuraavalla sijalla on unkarilainen Sandor Kocsis, joka vuonna 1954 Sveitsissä teki 11 maalia ja kolmantena brasilialainen keskushyökkääjä Ademir, jonka tilillä on 8 täysosumaa, ammuttu Brasiliassa pidetyssä MM-turnauksessa.

Puolan Nitek vei purjelennon MM:n

Varsova. — Purjelennon maailmanmestaruuskilpailut päättyivät maanantaina. Suomalaiset Juhani Horma ja Harald Tandefelt sijoittuivat loppupisteissä vakioluokassa neljänneksi ja viidenneksi. Tässä luokassa vei maailmanmestaruuden puolalainen Witek ja avoimessa luokassa Länsi-Saksan Haase.

Rsistshin esteet ajassa 8.46,6

Moskova. — Semen Rsistshin saavutti viime viikon lopulla pidetyissä kilpailuissa tämän vuoden kärkituloksen 3,000 metrin estejuoksussa. Hänen aikanasa oli 8.46,6.

Albanialaista vuoriöljyä

Albanian kansantasavallassa on paljon vuoriöljyä. Öljyrikkaudet ovat keskittyneet maan lounaisosaan ja ne kykenevät tyydyttämään täydellisesti tasavallan kansantalouden sekä viennin kasvavat tarpeet.

Uusi korkeaoktaaninen öljyesiintymä löydettiin 1957 Patosin kaupungin läheltä. Neuvostoliittolaisten spesialistien avulla geologit suorittavat parhaillaan suuria tutkimustöitä tasavallan monissa muissakin piireissä.

Viime vuonna Albanian naftatyöläiset saavuttivat suuren työvoiton tuottaen nestemäistä polttoainetta noin 500,000 tonnia.

Albania rakentaa kotimaista öljynjalostusteollisuutta. Viime vuosina rakennetut Zerikin ja Stalinin naftajalostamot varustavat tasavaltaa kaikilla tärkeimmillä polttoainelaaduilla. Lähiaikoina ruvetaan rakentamaan vielä useita muita uusia öljyjalostamoita.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Kaasuputkilinjalla työläisten keskuudessa ilmenee täällä uhkaavaa tyytymättömyyttä palkkasuhteiden vuoksi. Kaksi vuotta sitten tehty palkkaja työehtosopimus International Laborer's union lokaalin 607 ja kaasuputkilinjan urakoitsijain kesken takaa ainoastaan $1.20 tuntipalkan, selitti union edustaja Pat Carter, vakuuttaen ettei se ole riittävä. Varsinkin tuntevat sen perheelliset työläiset, jotka joutuvat pitämään taloutta kahdessa paikassa.

Nyt käynnissä olleet neuvottelut union ja Nipigon ja Port Arthurin välillä toimivan urakoitsijan Nelen Co:n kanssa eivät johtaneet mihinkään sopimukseen palkkojen suhteen. Mutta union edustaja selitti, että samat suhteet koskevat kaikkia kaasuputkilinjalla työskenteleviä työläisiä Port Arthurin ja Kapuskasingin välillä, ja sama tyytymättömyys ilmenee kaikkialla.

* * *

Viime maanantaina Port Arthurin kaupungin valtuuston kokouksessa päätettiin yhtyä protestiliikkeeseen Toronton Transportation Comissionin toimenpiteen suhteen Yhdysvalloista matkustajabussien tilaamiseen nähden. Hyväksytyssä päätöslausunnossa yhtyi Port Arthurin valtuusto aikaisemmin Fort Williamin kaupungin valtuuston tekemään vaatimukseen, että k.o. tilaus tulisi peruuttaa ja siirtää Fort Williamissa olevalle tehtaalle. Fort Williamin tehdas on ainoa maassa, mikä valmistaa dieselmoottorilla varustettuja matkustajabusseja.

Samanaikaisesti Fort Williamin liittovaalipiirin edustaja H. Badanai herätti kysymyksen liittoparlamentissa. Erikoisesti kohdisti mr. Badanai, joka on myöskin Fort Williamin kaupungin pormestari, vaatimuksen liittovaltion kauppaministerille, että hänen on ryhdyttävä välittämään asiassa.

* * *

Viime sunnuntaina kalastuskilpailussa Thunder Bay Fish Derbyn ensimmäisen palkinnon saaja Louis Gervatis toi 27 paunan "troutun" Nipigon Lakesta. Toiseksi doriolainen W. Pawluk nappasi 21.5 paunan "troutun" ja kolmanneksi Port Arthurilainen Leo Maline sai 16 paunan "troutun".

* * *

CSJ:n Port Arthurin osaston kokous pidetään ensi tiistaina, heinäk. 8 pnä, alkaen kello 8 illalla. Kokouksen olisi pitänyt olla viime tiistaina, mutta Canada-pävän juhlien vuoksi oli siirto tapahtunut. Tärkeät asiat vaativat hyvää osanottoa.

—ATH.

Japanissa aletaan rakentaa suuria säiliölaivoja

Tokio. — Täällä tiedoitettiin kuluvan viikon alussa, että National Bulk Carriers Shipbuilding-yhtiö alkaa pian rakentaa useampia 100.000 tonnin kantoisia säiliölaivoja.

"Sven Tuuvaa" alettiin äkseerata Seurasaaressa

Helsinki. — Muutamien Tukholman Drottningholmenilla vietettyjen filmauspäivien jälkeen on "Sven Tuuvan" elokuvaaminen päässyt nyt hyvään vauhtiin myös kotimaan kamaralla, kertoo ohjaaja Edvin Laine, joka komentelee satalukuista filmausryhmää Seurasaaren Karunan kirkon liepeillä, mistä on löydetty erittäin sopiva ympäristö Sven Tuuvan kotipitäjäksi Ristiinaksi. "Olalle vie, hii, op . . ." karjui sotamies Spets sulkahattuiselle korpraalikunnalle samaan aikaan, kun korpraali Örn äkseeraili sivummalla uusimman alokkaan Svenin kanssa asennontekemisen aakkosia hänelle opettaen. Pyhäpukuista kirkkokansaa vaelteli kesäisellä nummella sotaväen harjoituksen tarjoamasta ilmaisesta huvista nauttien, pahantekijä istui jalkapuussa kirkon oven suussa ja tunnelma oli kaikin tavoin aito niinkuin konsanaan Ristiinan kirkolla 150 vuotta sitten.

— "Tuntemattoman sotilaan" rinnalla tämä elokuva on tiettävästi suurin filmityö mihin maassamme on milloinkaan ryhdytty, mainitsee ohjaaja Laine. Kuten tiedetään, "Sven Tuuvan" on täysin itsenäiseltä ja realistiselta pohjalta kirjoittanut elokuvaksi Väinö Linna ja lopullisen elokuvasovituksen on tehnyt Juha Nevalainen. Tämän viikon alkupuoli on käytetty Sven Tuuvan kotipiirin kuvaamiseen Sipoossa, missä monin paikoin maisemat ja nimenomaan harmaat, olkikattoiset rakennukset edustavat mennyttä-aikaa parhaalla mahdollisella tavalla. Historiallisen elokuvan tekemiseen myös Seurasaari tarjoaa aivan hämmästyttäviä mahdollisuuksia. Sikäli on tarpeetonta lähteä merta edemmäksi kalaan.

Elokuvaa ei kuitenkaan suinkaan kokonaan tehdä Helsingin liepeillä. Iisalmen seuduilta Koljonvirralta on jo valmiiksi katsottu sopivat maastot ja ympäristöt suuria taistelukohtauksia varten. Heinäkuun alkupuolella filmausryhmä siirtyy sinne. Toistaiseksi onkin filmattu vain rauhan töitä. Ymmärrettävää on, että filmausryhmän "joutuessa sotaan" tulevat eteen suurimmat vaikeudet ja silloin ohjaaja joutuu kovimmalle koetukselle. Kaikissa suhteissa pyritään ankaran huolelliseen ja tarkkaan historialliseen toteutukseen. Bure Litonius on erikoistuntijana valvonut jokaisen puvun yksityiskohdan aitouden. Lavastuksia varten on tutkittu arkistoja ja koluttu museoita. Niinpä elokuvassa mm. esiintyy tiettävästi ensimmäisen kerran savolainen savupirtti. Savupirtin syntymisestä kuten kaikista muistakin Suomen Filmiteollisuuden Liisankadun halleille valmistuvista lavastuksista huolehtii Karl Fager.

OSAJAKO

— Elokuvan joukkokohtauksissa esiintyy pitkälti yli 300 avustajaa. Elokuvan kuvaajana on Osmo Harkimo apunaan Olavi Tuomi. Julkisuudessa on jo aikaisemmin näkynyt eräitä vajavaisia ennakkotietoja osaluettelosta, mutta kokonaisuudessaan on tarkempien henkilöiden luettelo seuraava: Sven Tuuva — Veikko Sinisalo, ukko Tuuva — Edvin Laine, äiti Tuuva — Fanny Halonen, Svenin veljiä — Kosti Klemelä, Leevi Linko, Tapio Hämäläinen, Usko Kantola ja Veikko Sorsakivi, Duncker — Kauko Helovirta, rouva Duncker — Mirjam Novero, Sandels — Leif Wager, Svenin petollinen mielitietty Kaarina — Salme Karppinen, Kaarinan isä — Oke Tuuri, korpraali Örn — Aarne Laine, Sandelsin adjutantti — Matti Oravisto, luutnantti Weber — Ekke Hämäläinen, sotamies Spets — Tommi Rinne. Elokuvan musiikin säveltäjäksi on pyydetty Heikki Aaltoilaa. "Pietarsaaren likat on kyllä sievää sorttii . . .", kajahtelee nyt lapsekkaan avomielisen, rehellisen ja rohkean Svenin laulu . . ." mutta sotamiehelle ei ne avaa porttii. Hah, hah, haa ja hoh, hoh, hoo, ei ne avaa porttii, heh, heh, hee ja hih, hih. hii, on ne kummaa sorttii . . ."

GORKIN POJANTYTÄR KERTOO ISOISÄSTÄÄN

Maksim Gorkin pojantytär Darja Peshkova on äskettäin "Ogonjok"-lehdelle muistellut kirjailija-isoisäänsä. Nykyinen Vahtangov-teatterin näyttelijätär Peshkova oli 9-vuotias Gorkin kuollessa, joten muistelmat valottavat kirjailijan suhdetta myös lapsiin.

— Isoisä oli tunnetusti järjestystä rakastava ihminen, joka noudatti ankarasti määriteltyä päiväjärjestystä. Hän nousi aamulla kello 8, nautti aamiaisen ja työskenteli puoli kahteen päivällä. Tällöin häntä ei kukaan häirinnyt, mutta minun ja sisareni hän salli usein tulla luokseen ja keskusteli tällöin hyvin yksinkertaisesti ja ymmärrettävästi, kertoen omasta elämästään ja neuvoen miten pitää elää.

Isoisä piti kovin nuotioista ja kun me asuimme Krimillä tai Gorgassa, hän sytytti joka päivä nuotion. Siskoni kanssa me osallistuimme innokkaasti tähän touhuun, auttaen häntä risujen ja kuivien lehtien keruussa. Nuotioilla paistettiin perunoita ja munia. Nuotiot olivat meille kaikille aina suuri elämys.

— Kesäisin huvilassa asuttaessa isoisä piti tapanaan kulkea metsissä sienestämässä. Näille retkille hän otti meidät mukaansa, tutustuttaen meitä sienipaikkoihin ja eri sienilaatuihin. Hän piti paljon myös linnuista, ja kertoi niiden elämästä mielenkiintoisella tavalla. Meillä oli kotona myös lintuja, joista me lapset huolehdimme.

Hän antoi meille usein kirjoja lahjaksi, joten meillä lapsilla oli iso kirjasto. Isoisä vaati aina, että me pitäisimme arvossa ja rakastaisimme kirjoja. Milloin hän havaitsi, ettemme sitä riittävästi tehneet, hän torui meitä.

Kalliista leikkikaluista hän ei erikoisemmin pitänyt. Itse hän antoi meille vain sellaisia leikkikaluja, jotka vaativat työtä ja askartelua. Hänellä oli yleensä sellainen periaate, että leikkikalut ovat hyödyllisiä lapsille vain mikäli ne opettavat arvostamaan työtä. Kun me matkustimme pois Sorrennosta, hän ei sallinut meidän ottaa leikkikaluja mukaan, vaan ne lahjoitettiin kalastajain lapsille.

Isoisän syntymäpäivien edellä Marfa sisareni ja minä valmistimme säännöllisesti hänelle lahjoja. Silloin meillä oli aina vieraita ja järjestettiin illanviettoja sillä isoisä piti kovasti laulusta ja muista ohjelmaesityksistä. Siskoni osasi myös hyvin piirtää ja isoisä kokosi ja talletti näitä hänen piirroksiaan.

Muistan erään syntymäpäivän. Sisko oli pukeutunut venäläiseen sarafaniin ja huiviin ja nukkea tuudittaen lauloi liikuttavasti kehtolaulun, joka sai isoisän kyyneliin. Minä olin pukeutunut isän pitkävartisiin saappaisiin ja suureen lakkiin ja lausuin Nekrasovin runon "Talonpoika peukaloinen". Isoisä nauroi sille kovasti ja sanoi että minulla on hyvä lausumistapa ja että miuusta tulee taiteilija, mikä ennustus onkin toteutunut.

Kerran kirjoitin näytelmän, jossa muiden sankareiden ohella oli myös kaksi haltijaa, hyvä ja paha. Se päätettiin esittää ja minulle tekijänä annettiin hyvän haltijan osa. Mutta pahaa haltijaa ei kukaan lapsista halunnut esittää ja silloin saatiin näyttelijä P. Korin tähän osaan. Mutta hän teki siitä sellaisen, että kaikki muut näyttelijät pelästyivät ja näytelmästä ei tullutkaan mitään.

Kun isoisä asui Krimillä, hän kirjoitteli meille hauskoja kirjeitä. Eräs oli seuraavanlainen:

"Rakkaat tyttäreni Maksimovnat. Mitäs tämä on että te yhä sairastelette? Mielestäni se on aivan sopimatonta.

Tiedättekö että minä olen jo kohta satavuotias, mutta yhä vain juoksentelen kuin vuohi, olen mukana puhdistamassa puistoa, polttamassa roskia ja keräilemässä kiviä. Kun tulette tänne ette tunne enää puistoa, niin taitavasti olemme sen puhdistaneet ja kaunistaneet. Olemme kaataneet ja oksistaneet paljon puita, hävittäneet rikkaruohot ja siivonneet. Joka päivä puistossa on päivällisen ja teen välillä vahvasti savua, sillä samanaikaisesti siellä palaa 5—6 nuotiota, taivasikn on Forosasta johtavan tien yllä savuverhon peittämä. Ikävöin teitä kovasti tyttöset ja odotan tuloanne.

Opiskella te vielä ehditte, sillä olette kovin nuoria ja joudutte elämään vielä 90 vuotta. Mutta jotta elää niin kauan, on huolehdittava terveydestään. Ne, jotka eivät huolehdi terveydestään voivat kuolla jo huomenna: jäädä auton alle tai hyttysten syötäväksi.

Minua hätyyttävät kovin hyttyset, istuvat nenälle, purevat ja häiritsevät työskentelyä. Yhteen niistä kyllästyin aivan erikoisesti ja halusin ottaa kiinni sen paholaisen, mutta kaadoinkin mustepullon ja tahrin paikat musteella.

Näkemiin, rakkaat rasavillini. Pysykää terveinä. — Vaari."

Terveydenhuolto Romaniassa

Romanian kansantasavalta on viime vuosina saavuttanut sangen hyviä tuloksia terveydenhuollon alalla. Kun vuonna 1944 Romaniassa oli ainoastaan 10,000 lääkäriä, niin nykyään siellä on lääkäreitä 21,000. Tällä hetkellä on tasavallassa lääkäri jokaista 800 asukasta kohti sitä vastoin kuin 1938 oli yksi lääkäri jokaista 1,895 asukasta kohti. Potilaanpaikkojen luku sairaaloissa on lisääntynyt kaksinkertaisesti. Lasten kuolleisuus on vuoteen 1944 verraten vähentynyt puolella ja yleinen kuolleisuus on vuoteen 1938 verraten alentunut 48,2 prosentilla. Miltei täydellisesti on päästy sellaisista taudeista, jotka aikaisemmin veivät hautaan tuhansia ihmisiä. Esimerkiksi malariatapaukset ovat vuoteen 1948 verraten vähentyneet 99 prosentilla.

K.A.L.

Syvällä surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että rakas mieheni ja poikamme Sulon isä

KALLE AUGUST LATVA

nukkui kuolon uneen Wellesley-sairaalassa kesäkuun 22 pnä 1958, ankaran syöpätaudin murtamana joka leikkauksineen tuotti hänelle ankarat tuskat, joita hän kärsi ja kesti lähes kuusi viikkoa ja jotka kuolema lopetti.

Hän oli syntynyt Forssassa, H.L., joulukuun 20 pnä 1898, oli kuollessaan 68 v. 6 kk. ja 22 päivän ikäinen.

Lähinnä kaipaamaan jäi hänen vaimonsa Tyyne ja poikansa Sulo perheineen ja veli, John Latva perheineen Torontossa sekä kaksi siskoa, mrs. Aune Lahtinen, Torontossa, Ont. ja mrs. Rauha Eerola Neuvosto-Karjalassa ja muita sukulaisia Canadassa ja Suomessa sekä suuri toveri- ja ystäväjoukko täällä.

Vainaja oli 27 vuotta CNR:n rautatien palveluksessa, kulkien Ontarion ja Quebecin maakunnissa.

Vainaja saatettiin Thompsonin hautaustoimistosta viimeiseen lepoon Mount Pleasant hautausmaahan kesäkuun 25 p:nä, toveri Eino Laakso puhui vainajan pitkäaikaisesta ja monipuolisesta työstä ja toiminnasta uuden kotimaan hyväksi. Hän saapui Canadaan Sault Ste. Marieen syyskuussa 1912 ja sieltä muutti Torontoon vuoden 1913 alussa, ollen koko tämän 46 vuoden ajan CSJ:n jäsen, niin Soossa kuin Torontossakin. Työsuhteiden takia ei hän osallistunut järjestön toimintaan.

Ryhmä Toronton Finlandia-kuoron jäseniä lauloi kauniin, tilaisuuteen sopivan laulun G. Gustafsonin johdolla.

Haudalla laski Eino Laakso CSJ:n Toronton osaston jäsenistön seppeleen, lausuen viime tervehdyksen osaston jäsenistön puolesta.

Hautauksen jälkeen siirtyi surusaattue Don-haalin ravintolaan, jonne oli järjestetty kahvitarjoilu suruvieraille.

Elon polkua kun yhdessä kuljettiin,
vaivat ja vastukset oli helppo voittaa.
Nyt kuolo sinut riisti rinnaltain,
hävisit kuin päivän aurinko illan tullen.
Nyt yksin jäin eloni polkua kulkemaan...
Kaihomielin ain' kaipaan rakkaintain.
Vaimosi Tyyne.

ISÄLLE

Päivä sammui, ilta saapui,
kuolo vieden rakkaan isäni.
Surumielin, kaihomielin,
kaipaan sua, rakas isä,
eloni iltaan asti.
Poikasi Sulo.

ISOISÄLLE

Oi, aurinkoinen, paistaos
Kalle-isän haudan päällä.
Mun sydämeni itkee, kaipaa...
Oi, Kalle-isä, kallein kaivattuni.
Muistos mulla säilyy kauan,
kauniina kuin kesäpäivä kirkas.
Guy.

KIITOS

Lausumme sydämelliset kiitoksemme omaisillemme, tovereillemme ja ystävillemme lämpimästä myötätunnosta ja osanotosta suruumme näinä elämämme vaikeimpina hetkinä. Lämmin osanottonne suruumme antaa meille voimia kestää tämän osaksemme tulleen ankaran iskun.

TYYNE JA SULO LATVA

166 Gambridge Ave. Toronto, Ontario

Mikään ei 'piittaa'* merimatkaa Ruotsin Amerikan Linjan laivoilla

Niillä matkustaessanne te voitte monella tavalla todella rentoutua ja nauttia matkastanne — nauttia meri-ilmasta kansituoleissa, pelata monenlaisia kansipelejä tai tehdä kävelykierroksia ulkoilmassa — tai voitte uida suomalaisen saunan jälkeen uima-altaassa. Illalla on monenlaista ajanvietettä, voitte nähdä elokuvia tai valkkapa norjistua tanssin pyörteissä. Kaikki tämä tapahtuu ystävällisessä ilmapiirissä, jossa teitä palvellaan kuin parhaimpia vieraita ainakin, jossa teidän on helppo tehdä uusia tuttavuuksia. Entäs ruoka — siihen verrattavaa on vaikea löytää.

Göteborgin ja Suomen välisellä osalla huolehtii matkastanne mukana seuraava suomea puhuva opas. Matkatavarat lähetetään New Yorkista tai Halifaxista suoraan Suomeen. Mikään ei "piittaa" merimatkaa seuraavilla S. A. L:n loistolaivoilla:

Uljas uusi M. L. GRIPSHOLM
Upean hieno M. L. KUNGSHOLM
New Yorkista tai Halifaxista Göteborgiin

Virtaviivainen M. L. STOCKHOLM
New Yorkista tai Halifaxista Kööpenhaminaan ja Göteborgiin

Kääntykää matka-asiamiehenne puoleen, tai

SWEDISH AMERICAN LINE
POHJOLAN VALKEA LAIVASTO
1255 Phillips Sq. Montreal 2, P.Q.
470 Main Street, Winnipeg, Man.
803 1st Street E., Calgary, Alta

*"piittaa" on fingelskaa ja merkitsee tässä tapauksessa, että laivamerimatkaa parempaa ei ole.

Ruotsin Amerikan Linjaa edustavat:

O. K. Johnson & Co. Ltd.
Matkailutoimisto
687 BAY ST., TORONTO, ONT.
Puhelin EM. 6-9438

Ritari Agencies, Ltd.
Matkailutoimisto
7 CEDAR ST., SUDBURY, ONT.
Puhelin OS. 5-8685

VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

MUSTIKOITA

Olkaa varmat, että lähetätte MARJANNE oikealle välitysliikkeelle, mistä saatte korkeimmat markkinahinnat. Me maksamme CPR:n Express Money Orderilla joka päivä.

Pikaisen maksun saadaksenne
LÄHETTÄKÄÄ MUSTIKKANNE SUORAAN OSOITTEELLA
ANSPACH
SUOSITUKSET VOITTE SAADA MISTÄ HYVÄNSÄ ROYAL PANKISTA
Kirjoittakaa ja pyytäkää lähetysleimasin ja tyyny
Tekstatkaa nimi ja osoite selvästi.
GEO. C. ANSPACH CO., LIMITED
Ontario Food Market, Queensway, Toronto 14, Ontario

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, Site 11, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John St.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 2 ip. Johtokunta kokoontuu edellisenä perjantaina kello 7.30 illalla. Kirjeenvaihtaja: A. Siven, 2605 East Pender St., Vancouver, 6, B. C.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R.R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina. Johtokunta 1 ja 3 maanantai. Puheenjohtaja Oscar Männistö ja kirjeenvaihtaja Aimo Mäki, osoite Box 354, Sudbury, Ont.

SÄHKÖKIUAS
saunaasanne kaupungissa tai maalla, säästää työtä, on siisti, käytännöllinen ja halpa käyttää.
Tiedustelkaa:
UNIVERSAL
STEAM BATH CO.
Puhelin BA. 5-1431
4 Langstaff Side Rd. W.
R. R. 1 Richmond Hill, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

RAKENNUSTILAISUUS

RAHAA SÄÄSTÄVÄ TILAISUUS tarjolla kenelle tahansa Sudburyn alueella jolla on tontti ja aikoo rakentaa siihen kotia. Asiaan innostuneet kääntykää puoleeni seuraavalla osoitteella: Rakentaja, Box 69, Sudbury, Ont. (El. 24top)

VUOKRATTAVANA

4 HUONEEN TALO, missä on öljylämmitys, kylmä- ja kuumavesi, sähkö, puhelin ja toiletti. Sijaitsee valtamaantie No. 69 varrella, 7 mailia Sudburysta etelään. Myös tontti myytävänä. Kysykää: A. Ojala, R. R. 3, Sudbury, Ont. Puhelin OS. 3-1115. (5—8)

COLLINS & CHAPMAN
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
Puh. OS. 5-5492
32 Elm St. E. Yläk. Sudbury

E. KOLARI
KELLOSEPPÄ
69 Lorne St. S. Sudbury, Ont.
Puhelin OS. 3-3978 Box 284
Vastapäätä Hill-Clark-Francis lautakomppaniaa

KELLO- JA KULTALIIKE
Liik. Os. 5-6852, Kot. OS. 5-6342
Heiskanen Jewellers
7 Durham St. N. Sudbury, Ont.

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MAKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4614, kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
MARRASKUUN 1 PÄIVÄSTÄ
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

UUDET
1958
FORD
EDSEL
AUTOT
NÄHTÄVÄNÄ
SIROJA, UUTUUKSILLA VARUSTETTUJA LOISTOAUTOJA
McLEOD MOTORS
& Equipment Limited
65 LARCH STREET
Puhelin OS. 3-9501
SUDBURY

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Vapauden johtokunnan kokous tiistaina, heinäkuun 8 pnä klo 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Työn Puisto-komitean kokous keskiviikkona, heinäkuun 9 pnä klo 7.30 illalla Työn Puistossa.

Työn Puiston sauna on avoinna joka lauantai, sununtai ja keskiviikko kello 1-11 ip.

Työn Puiston ravintola on avoinna jokainen päivä aamusta alkaen iltaan saakka. Hyviä aterioita saatavana kohtuullisilla hinnoilla.

Sudburyn kansakoulujen ikkunoita rikottu

Torstaina tiedoitettiin, että Lansdowne kansakoulun useita akkunoita oli rikottu kivillä. Tämän lisäksi viime keskiviikkona tiedoitettiin, että Princess Annen kansakoulun 61 akkunaa on rikottu. Myöskin Elm St:n kansakoulun 57 akkunaa on rikottu.

Waters township antaa rakentaa kaasuputkilinjan

Waters townshipin valtuusto viime keskiviikkona pitämässään kokouksessa hyväksyi Northern Ontario Gas-yhtiön pyynnön rakentaa kaasuputkilinjan sen alueelle.

Hyväksyminen merkitsee sitä, että yhtiö saa rakentaa kaasuputkilinjan townshipin omistamille alueille, mutta ei se voi antaa lupaa rakentaa sitä yksityisten omistamille alueille.

SEMENTTI- ja MUURAUS-
SANTAA
murskattua kiveä ja tiesoraa
Topi Piilonen
PUHELIN OS. 3-0967
Box 282 Lockerby, Ont.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA ... TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

"Pikku-Suurjuhla" Työn Puistossa heinäkuun 20 pnä

Kaikkien Sudburyn alueen suomalaisten ja varsinkin niiden, jotka eivät aio matkustaa Port Arthurin elokuun 2-3 päiviksi, sopii panna mieleensä, että pikku liitto- ja laulujuhla pidetään Työn Puistossa ja Alertsin kentällä heinäkuun 20 pnä.

Tässä juhlassa tullaan suurin piirtein esittämään suurjuhlaohjelmaa, ainakin siltä kohdalta missä ovat mukana Sudburyn kuorot ja urheilijat. Aamupäivällä suoritetaan urheilukilpailut ja iltapäivällä esiintyvät sekakuoro Sävel, naiskuoro ja mieskuoro ja lukuisat soolo-, duetto-, trio- tai sekstetti numeroiden esittäjät. Luultavasti silloin myöskin esitetään tyttöjen voimistelu ja ehkä joku tanhu tai tanssikin.

Joka tapauksessa tulee silloin Työn Puistossa olemaan niin paljon hyvää nähtävää ja kuultavaa, että alueemme jokaisella nurkalla kannattaa sinne saapua. Että ohjelma on silloin myöskin mahdollisimman hyvin valmistettua sen takaa se, kun se on valmistettu suurjuhlilla esitettäväksi ja siellähän ei kukaan halua esittää mitään puolivalmista.

Varustautukaamme kaikki "pikku suurjuhlia" varten!

Rekisteröikää lapsenne Mine-Millin leirille

Mine-Millin lastenleiri Richard Lakella on yksi kaikkein parhaimpia maassamme. Se on suurin ja parhaimmin varustettu lastenleiri kuin mitä Canadassa on olemassa.

Tavallisesti maksaa leirillä yhden lapsen viikkomaksu $25, mutta Richard Laken leirillä on se ainoastaan yhdeksän dollaria viikolta ja jos samasta perheestä on useampi lapsi, niin se on vieläkin alhaisempi.

Leirille pääsee Mine-Millin jäsenyyteen kuuluvien lapset. Sitä varten täytyy rekisteröidä lapset Mine-Millin konttorissa. Kesäleiri alkoi kesäkuun 29 pnä ja suljetaan elokuun 31 pnä.

— Kulttuurihistoria, menneiden aikojen kulttuuriolojen ja niiden kehityksen tutkimus ja esittäminen vastakohtana valtiollisille ja varsinkin sotahistorialle.

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisin hinnoin
VÄHITTÄISMAKSUT
36 kuukauteen asti
EI ALASMAKSUA
GREENSPOON BROS.
LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS. 4-4259, Sudbury, Ontario

AUTOJOUSIEN KORJAUS
McROBERTS JOUSILLA
•
BRANTFORD TROKIEN LAVOJA ja nostolaitteita KONEPAJATYÖTÄ
•
SUDBURY SPRING SERVICE
Puhelin OS. 3-8702
520 Whissell St Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA.
PUHELIN OS. 3-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Sovitteluvirkailija ei saanut Incoa taipumaan

Ontarion työdepartmentin sovittelija ei saanut Incoa taivutetuksi tekemään myönnytyksiä tiedoitti Mine-Millin osasto 598 presidentti Mike Solski union jäsenistön kokouksessa ja sanoi, että unio ei allekirjoita sellaista sopimusta, josta työläiset eivät hyödy ja jos on pakko, niin työt lopetetaan siksi, kunnes yhtiö tekee myönnytyksiä.

Sovitteluvirkailija R. B. Bradley kohtasi aluksi yhtiön ja union neuvottelijat Copper Cliffissa kesäkuun 7 pnä ja vaikka kokonaisen päivän yritettiin saada yhtiön tekemään kohtuullisia myönnytyksiä, niin siinä ei onnistuttu. Koska yhtiö ei ole tehnyt ainoatakaan kohtuullista ehdotusta ja kieltäytyy tekemästä minkäänlaisia myönnytyksiä, niin sovitteluvirkailija katsoi toimintansa päättyneeksi koska ei ole mitään tehtävää. Tämän jälkeen tulee nimitettäväksi sovittelulautakunta.

Union neuvottelukomitea, joka edusti union Sudburyn osasto 598 ja Port Colbornen osasto 637, nimitti heti union edustajaksi sovittelulautakuntaan torontolaisen lakimiehen K. C. Woodsworthin ja odottaa puheenjohtajan nimittämistä lautakunnalle. Union virkailijat ovat ryhtyneet valmistamaan lausuntoa lautakunnalle.

Neuvottelut Incon ja union kesken alkoivat huhtikuun 15 pnä, jolloin union taholta annettiin yhtiölle vaatimukset uudesta työehtosopimuksesta. Tämän jälkeen pidettiin neuvottelut Copper Cliffissa huhtikuun 22 pnä, toukokuun 6, 7, 15, ja 23 pnä ja näissä neuvotteluissa yhtiö ehdotti entisen sopimuksen allekirjoittamista. Koska neuvottelut joutuivat umpikujaan, niin työministerille esitettiin pyyntö sovittelutoiminnasta.

Unio esitti vuoden sopimusta. Palkkojen korottamista 10 prosentilla. Täysi eläke 60-vuotiaana.

Tämän lisäksi vaaditaan, että yhtiö maksaa lääkintä ja sairaalavakuutuksen; sairaus- ja tapaturmavakuutus nostaminen 26 viikon ajalla $40 viikolta ja henkivakuutus $5,000.

Kesäloma kolmeksi viikoksi 10 vuoden palvelusajalta ja neljäksi viikoksi 20 vuoden palvelusajalta. Lauantaina ja sunnuntaina suoritetusta työstä puolitoista aikaa.

Yhtiö puolestaan vaati kahden vuoden sopimusta, pieni myönnytys vapaapäivissä ja että se maksaisi puolet Ontarion sairaala vakuutusmaksuista.

Jäsenistö on osoittanut päättäväisyyttä taistella palkankorotuksen puolesta peittääkseen nousevia elinkustannuksia ja ylläpitääkseen maksukykynsä ja sitä tietä teollisuus laitokset käynnissä. Unio mobilisoi voimiaan taistelua varten jos sellainen tulee välttämättömäksi vaatimuksien läpi saamiseksi.

Kattotalkoot ensi maanantai-iltana Finnish-haalilla

Ensi maanantai-iltana on Finnish-haalilla suuret katon korjaustalkoot. Työt aloitetaan heti kun kukin työstänsä ehtii saapua. Katto pestään ja sitten levitetään muovilaastari päälle, joten miehiä tarvitaan aikamoinen joukko.

Pankaahan mieleenne ja saapukaa maanantai-iltana Finnish-haalille kattotalkoisiin.

Sudburyn alueella ei ole metsäpaloja

Ontarion maa- ja metsätoimiston Sudburyn alueen johtaja George Bullock tiedoitti viime torstaina, että Sudburyn alue on tällä hetkellä metsäpaloista vapaa. Hän sanoi, että tällä hetkellä metsäpalovaara on vähäinen, mutta jos kuivia ilmoja seuraa, niin palovaara lisääntyy nopeasti.

SAKn ja Neuvostoliiton ammattijärjestön välillä yhteistoimintasopimus

(Jatkoa 1. sivulta)

toa luomaan mahdollisuuksia molempien naapurimaiden ammattiyhdistysten jäsenistölle tutustua toistensa ammattijärjestöjen toimintaan sekä taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen.

Neuvottelukunnan istunnossa hyväksyttiin konkreettiset toimenpiteet Suomen ja Neuvostoliiton ammattijärjestöjen yhteistyön lujittamisesta. Päätettiin edelleenkin kehittää yhteyksiä ei ainoastaan SAKn ja VZSPSn välillä, vaan myöskin eri alojen liittojen ja näiden perusjärjestöjen, ammatillisten järjestöjen, urheiluseurojen ja taiteellisten harrastusryhmien välillä. Neuvottelukunta päätti edistää luennoitsijoiden vaihtoa, kirjallisuuden, valokuvanäyttelyjen ja ammattiyhdistyskysymyksiä koskevan tiedotusaineiston vaihdon laajentamista.

VZSPSn ja SAKn edustajat olivat myös yksimielisiä siitä, että on välttämätöntä voimistaa taistelua kansainvälisen jännityksen lieventämiseksi ja rauhan lujittamiseksi.

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

OMEGA
Ω
Television Service
A. HIRVELÄ ja A. KANGUR
RADIO JA T.V.
KORJAUSEXPERTIT
Puh. OS. 4-0559 ja OS. 5-6118
433 Trout Lake Road, Lockerby

Kuuban kapinalliset väittävät Kuubassa olevan USAn aseita

Havana. — Kuuban kapinalliset vapauttivat keskiviikkona neljä yhdysvaltalaista ja yhden canadalaisen, jotka he olivat ottaneet vangikseen aikaisemmin protestina Yhdysvaltain sekaantumisesta Kuuban sisäisiin asioihin. Heidän joukossaan on canadalainen Edward Cannon, joka on kotoisin Cornwallista, Ontariosta.

Täten sanotaan jääneen 43 yhdysvaltalaista ja 2 canadalaista edelleenkin kapinallisten käsiin Orienten maakunnassa.

Floridassa vastaanotetussa amatööriradiolähetyksessä sanottiin kapinallisten johtaja Fidel Castron kehoittaneen seuraajiaan vapauttamaan kaikki vangeiksi ottamansa pohjois-amerikkalaiset.

Yhdysvaltain laivastotukikohdalla Guantanamossa amiraali R. B. Ellis sanoi sanomalehtimiehille, että hän odottaa piakkoin tietoja vielä vankina olevista pohjois-amerikkalaisista.

Kaappauksien alkaessa viime viikon torstaina kapinalliset väittivät, että Kuuban hallituksen lentokoneet käyttivät Guantanamon lentokenttää ja että Yhdysvallat järjestää aseita presidentti Batistalle hänen joukkojensa taistellessa kapinallisia vastaan. Yhdysvaltain taholta on kielletty tiedot, että Kuuban diktaattorihallituksen lentokoneet käyttäisivät Guantanamon lentokenttää ja että aselähetykset Kuubaan lopetettiin viime maaliskuun 14 päivänä.

Yhdysvaltalainen ohjus 180 mailin korkeuteen

Churchill. — Kansainvälisen Geofyysisen vuoden kokeiluna täällä lähetettiin yhdysvaltalainen ohjus 180 mailin korkeuteen.

Tässä Aerobee-Hi-nimisessä ohjuksessa oli 195 laitetta, joilla oli tarkoitus tutkia yläilmoja.

Utahin yliopiston tiedemiehet ottavat tietoja näiden laitteiden avulla.

Mukana oli canadalainen yhteisupseeri majuri Mark Holmes, joka sanoi yrityksen onnistuneen erinomaisesti.

Samalla sallittiin ensimmäisen kerran yleisön lähestyä kahden mailin päähän seuraamaan lähetystä.

Ranskalainen kollaboraattori antautunut

Pariisi. — Sodanaikainen Ranskan opetusministeri Abel Bonnard antautui poliiseille keskiviikkona. Hänet tuomittiin kuolemaan 1946 yhteistoiminnasta natsien kanssa.

Bonnard on sodan jälkeen elänyt [illegible] ja saapui keskiviikkona [illegible].

SUOMALAINEN VALTUUSKUNTA SAI LÄMPIMÄN VASTAANOTON EESTISSÄ

Helsinki. — Äskettäin palasivat Tallinnaan ja Pohjois-Eestiin tekemältään matkalta Suomen Rauhanpuolustajain järjestämän ystävyysretkeilyn osanottajat. Matkaa tehtiin sekä rautateitse että autoilla ja oli se ensimmäinen tämänluontoinen suomalaisvierailu lahden tuolla puolen. Retken johtajana toimi maisteri Mirjam Vire-Tuominen Suomen Rauhanpuolustajat ry:stä ja varajohtajana rouva Liisa Söderholm. Matkareitti kulki Leningradin kautta Tallinnaan ja paluu samaa tietä. Vaikka matka olikin turistiluontoinen, omistettiin sille Eestissä suurta huomiota. Sikäläiset lehdet julkaisivat matkaa koskevaa uutisaineistoa, mutta sen lisäksi matkalaiset joutuivat Tallinnan radion "uhriksi" monin tavoin, puhumattakaan siitä, että televisiokamerat seurasivat retkeläisten melkeinpä jokaista askelta.

Tervetuloa, naapurin mies! sanoi minulle murteellisella suomenkielellä tuntematon mies Narvan torilla. — Tervetuloa! ja — Viekää terveisiä Suomeen, kaikui nuorten kansallispukuisten neitosten ja nuorukaisten suista Tallinnan Kolsomol-stadionin porteilla. — Viekää terveisiä Suomen lapsille!, kuului herttaisten pioneerilasten tervehdys pehmeällä eestinvoittoisella suomenkielellä. Ja vihdoin: "Viekää terveisiä Suomeen ja sanokaa, että vasta nyt me tunnemme olevamme maamme isäntiä", muhoili juureva Tallinnan kaupunginjohtaja Henddikson puristaessaan suomalaisten vieraiden kättä historiallisen raatihuoneen holvien alla ja toivottaessaan, ei hyvästi, vaan näkemiin!

Neljä vuorokautta, minkä ajan matkamme Eestissä kesti, on tietenkin aivan liian lyhyt aika tarkkojen huomioiden tekoon. Yksi ainakin on varma, eestiläiset ottivat suomalaiset vieraansa vastaan kuin kauan kadoksissa olleen ja jälleen löydetyn veljen, jonka viihtymiseksi talossa tehtiin kaikki mitä ajateltavissa oli. Puhuttiin rauhasta ja ystävyydestä kaikkialla, mutta tässä ympäristössä virallisinkin juhlapuhe sai lämpimän soinnin, soinnin joka ei voi johtua muusta kuin siitä, että todella elettiin mukana siinä mistä puhuttiin. Tuo ystävyys säteili kaikkialta, voittaen kielivaikeudetkin. Missä sanat loppuivat, siellä puhuivat silmät, ystävällinen hymy, kädenliike. Tämä ystävällinen hymy valaisi yhtä hyvin Toompean mäellä kohoavan vanhan tuomiokirkon jyhkeän holviston alla sunnuntaijumalanpalveluksessa olevien mummojen kasvoja heidän kuullessaan meidän vaimealla äänellä puhuvan suomea, kuin edellisenä päivänä Kohtlajärven suurilla öljytislaamoilla tapaamieni kahden naisen kasvoja, jotka sattumalta tapasivat vieraita lahden takaa. Ja tuskin koskaan ovat suomalaiset kuulleet "Suomen laulua" laulettavan sellaisella lämmöllä kuin sen teki Eestin valtion mieskuoro prof. Gustav Ernesaksin johdolla tiistaina Radiotalossa pidetyssä konsertissa.

Pieni Tallinna on yht'äkkiä alkanut kasvaa ja vakavana aikomuksena on tavoittaa lahden toisella puolen sijaitsevan hieman ylpeän sukulaispojan, Helsingin. Tallinnassa kerrottiin olevan pitkälti yli kolmesataa tuhatta asukasta. Uusia taloja kohoaa, mutta vielä useampia tarvittaisiin. Koneita käytetään tietenkin paljon rakennustöissä, mutta huolimatta koneistamisesta Tallinnassa kuten Neuvostoliitossa on työvoimapula. Parhaillaan raivataan tilaa kokonaan uudelle kaupunginosalle Piritan rannan välittömään läheisyyteen. Kaivinkoneet möyrivät maata, puskuritraktorit tasasivat sitä toisaalta. Tänne pitäisi kohota piakkoin 100.000 asukkaan kaupunginosa.

Vanha Tallinna on ennallaan. Sen historiallisia rakennuksia vaalitaan erinomaisella huolella ja niinpä Toompean mäellä ja sen äärellä käyskentelee kuin suuressa ulkoilmamuseossa. Sodan jäljet on tyystin korjattu, muutamia taloja lukuunottamatta, jotka on jätetty raunioina paikoilleen puhuviksi esimerkeiksi natsien "kulttuuriharrastuksista".

Tallinnan kaduilla käy vilkas vilske. Tosin "dollarihymyt" puuttuvat katukuvasta, mutta "Pobedaa" ja "Mossea" on vaikka millä mitalla. Viimemainittujen joukossa näimme myöskin erään uutuuden, tyylikkään farmarimallin, joka täälläkin on kuulemma sikäli säännöstelty, että sitä myydään vain maanviljelijöille. "Pobeda" on luonnollisesti ylivoimainen automerkki, mutta vastatullut "Volga" näyttää nopeasti hankkivan suosiota myöskin täällä. Moottoripyöriä on alkanut ilmaantua yhä enemmän ja enemmän katukuvaan, enimmältä osaltaan meilläkin tunnettua IC-merkkiä, mutta myöskin italialaistyyppisiä "Vespoja" ja "Goggoja" on joukossa. Pärinäpoikia en tavannut, lukuunottamatta erästä lajinsa ansiokasta edustajaa, joka varmuuden vuoksi oli jättäytynyt tukevien lankkuaitojen suojaamalle pihalle. Pyörä oli tosin pieni, mutta siitä lähtevä ääni olisi saanut täkäläiset kortteliajajat vihreäksi kateudesta. Varsin vilkasta harrastusta tämän kaverin ajo näytti herättävän myöskin hyvien tallinnalaisten keskuudessa. Parin korttelivälin käveltyäni ääni lakkasi kuulumasta, joten epäilen, että myöskin täkäläiset otto kososet kokevat puuttua pärinäpoikien puuhiin.

Ruokapöydät Tallinnassa olivat mahtavat. Olen aina otaksunut, että venäläiset ovat kestitsemistaidon mestareita, mutta väliin tuntui, että tallinnalaisten kestiystävyys on suorastaan hengenvaarallista! Oikeastaan sikäläisessä ruokapöydässä on pakko käyttäytyä kohteliaasti. Lautasia, vateja, kulhoja ja kuppeja on pöydässä niin paljon, että jos on ottanut jostakin vadin käteensä ottaaksen sen antimia itselleen, on se sen jälkeen tarjottava ehdottomasti toiselle, sillä sen paikka on täytetty jollakin toisella vadilla. Näin on sikäläisessä ruokapöydässä jatkuvasti pari kolme asettia ilmassa.

Ja mikä tukalinta, samanlainen ylensyöminen näytti jatkuvan myöskin yksityiskodeissa, joissa kävimme. Kun sitten vieras oli vihdoin syötetty kurkkua myöten täyteen ja tämä kieltäytyi ehdottomasti nauttimasta muruakaan, tultiin suorastaan onnettomiksi, koska vieraan arveltiin olevan vakavasti sairaan — mikä ei tainnut kovin vikaan tehty huomio ollakaan.

Jo kauan olen kuullut lukijan kysyvän, miten Tallinnan nainen pukeutuu. Koska allekirjoittanut katsoo kykynsä tällä alalla melkein olemattomaksi, tyytyisin toteamaan: Tallinnan naiset pukeutuvat samaan tapaan kuin sisarensa lahden tällä puolen, tummaa väriä näkee enemmän kuin meillä, mutta erinomaisen tyylikkäästi eestitär kantaa vaatteensa.

Valokuvata saimme missä vain tahdoimme. Kyselijälle annettiin kaikki mahdolliset tiedot. Kaupungilla sai kulkea missä ikinä halutti. Kirkkoon voi mennä tai olla menemättä, mutta jos matkailija halusi tutustua niihin jumalanpalvelusmenojen aikana, oli hänen oltava yhtä hiljaa kuin muidenkin "kirkkomiesten". Suomen asioista oltiin ilmeisesti eräin paikoin jopa enemmän perillä kuin suomalaiset omistaan. Helsinki kuuluu radioteitse Tallinnaan puhtaammin ja paremmin kuin Oulunkylään. Jossakin Narvan tiellä imelä "Tiikerihai" aterioitsi automme kovaäänisessä ilman tavanomaista krahinaa, ja kun eräs retkeläisistämme huomautti, ettei tuo peto ole vieläkään ehtinyt lopettaa ateriaansa, selittivät isännät ystävällisesti sen kuuluvan Suomen radiosta. Ja Astoriassa tanssittiin säsäänastuessamme "Monrepon" tahdissa. Menot olivat siis monella tapaa hyvin suomalaisia, lukuunottamatta että pikkutunneilla miehet eivät puhuneet politiikkaa.

Mutta jos mikä, niin juuri tämä retki puhui meille kaikille ystävyydestä ja rauhasta, ystävyydestä, jota on vaikea sanoin kuvata, mutta joka pulppusi suoraan kansan sydämestä. Retkemme oli ensimmäinen, mutta se ei ollut viimeinen.

—Tauno Niskanen.

Tshekkoslovakian maatalousosuuskunnat rakentavat talousrakennuksia

Kuluvan vuoden ensimmäisen neljänneksen lopulla Tshekkoslovakiassa oli 11,538 maatalousosuuskuntaa — 39 prosenttia enemmän kuin viime vuoden samana aikana. Maatalousosuuskuntien edelleen kehittämisen ratkaisevana kysymyksenä on tällä hetkellä ennen kaikkea karjasuojien: navettojen, sikaloiden sekä lammas- ja siipikarjafarmien rakentaminen. Vuodesta 1950 alkaen ovat maatalousosuuskuntien investoinnit kasvaneet 12,463 miljoonaan kruunuun.

Vuosina 1950—1957 rakennettiin karjasuojia enemmälle kuin 1,000,000 naudalle, 260,000 vasikalle, miltei 1,500,000 sialle, 450,000 lampaalle, 75,000 hevoselle ja siipikarjasuojia 7,300,000 kappaleelle sekä painorehusäiliöitä tilavuudeltaan yli 2 miljoonaa kuutiometriä.

— Koira on ihmisen vanhin kotieläin, jollaisena se on elänyt jo kivikaudella.

VÄRIELOKUVA

NÄHDÄÄN PIAN
ONTARIOSSA

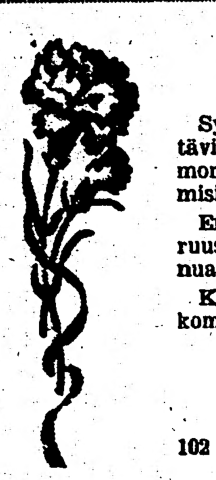

KIITOS

Sydämellisesti kiitän kaikkia niitä tovereita ja ystäviä, jotka kävivät minua katsomassa Sudbury Memorial-sairaalassa. Kiitos lukemisesta ja muista tuomisista.

Erikoisesti kiitän Vapaus kustannusyhtiötä ihanista ruusuista sekä niitä työtovereita, jotka muistivat minua lahjalla.

Kiitos myös CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitean jäsenille sairaalassa käynneistään.

Teitä kaikkia kiittäen,

VICTOR HURNASTI

102 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO

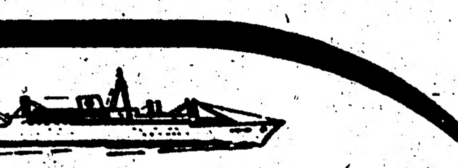

SWEDISH AMERICAN LINE
(RUOTSIN AMERIKAN LINJA)
ILMOITTAA TÄTEN, ETTÄ SE JÄRJESTÄÄ
SUORAN LAIVAVUORON SUOMEEN
1959...
Koska Ruotsin Amerikan Linjan suora laivavuoro Suomeen tänä vuonna saavutti erittäin suuren suosion, ilmoitamme Suomen matkaa suunnitteleville ystävillemme, että suosittu moottorilaiva STOCKHOLM lähtee suoraan Helsinkiin, poikkeamatta missään muussa satamassa.
NEW YORKISTA TOUKOKUUN 7 PÄIVÄNÄ 1959
HALIFAXISTA...TOUKOKUUN 8 PÄIVÄNÄ 1959
Pyytäkää tuntemaanne linjamme valtuutettua agenttia eli matkatoimistoa merkitsemään nimenne lähtevien listaan paikanvarausta varten.
Matkaan sovelletaan ensi kesän vakinaisia matkalipun hintoja.
TEHKÄÄ
PAIKANVARAUSANOMUKSENNE
TÄNÄÄN.

Ruotsin Amerikan Linjaa edustaa:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

SUDBURYN SUURIN SUOMALAINEN KIINTEIMISTÖLIIKE

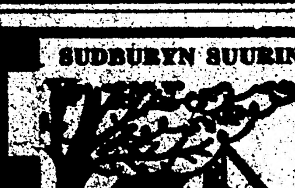

OLIVER R. LAINE
Vakuutus- ja kiinteimistötoimisto
67 Elgin St. N. Vastapäätä poliisiasemaa
Puhelin OS. 5-6427 — Koti OS. 4-4167
Kaksi avuliasta ammattimyyjää
DAVID RITARI JACK STEINBERG

TUNNETTU JA LUOTETTAVA
VAKUUTUSTOIMISTO
DAVID A. BOWLES
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
7 Durham St. S. (Yläkerrassa) Puh. OS. 3-9519 Sudbury, Ont.

KAUNIIT KIHARAT
• HUOLELLISESTI • LAATUAINEILLA
SUOMALAISESTA KAMPAAMOSTA
HOLLYWOOD BEAUTY SALON
KARIN HAMARI
37 Elm St. E, yläk. Puh. OS. 4-4062 Sudbury

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
2 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN
UUSI KURSSI
VOIMASSA NYT!
PIENIN SUMMA 5,000 SMK. $17.25 YNNÄ LÄHETYSKULUT $1.00
JOKAINEN SEURAAVA 1,000 SMK. 3.45
Rahalähetykset toimitetaan vastaanottajalle 10-14 päivän kuluttua. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan tai Suomen postikonttorin antama kuitti.
VAPAUS TRAVEL AGENCY
Box 69 Sudbury, Ontario